

GŁOS NARODU

NR. 20. — ROK XL.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11.
 KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW 401.099.

SOBOTA

21 STYCZNIA 1933.

Przedpłata wynosi:

W Krakowie	Na całym obszarze Państwa polsk. z przysługą pocztową		Zagranicą	Przedpłata zniżona dla naukowo-światła ludowego	Za każdą zmianę adresu dokłada 50 gr.
	z odnośnikiem	bez odnośnika			
1 miesiąc	6.20 zł.	5.70 zł.	6.20 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie otrzymuje.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-16

Lekcja Brianda z za grobu.

Cała Francja, a z nią i Polska, jest pod głębokim wrażeniem publikacji paryskiej „Illustration“ o rozmowach sekretnych Stresemanna z Briandem w Thoiry w d. 17 września 1926, któreśmy wczoraj streszcili. Właściwie jednak — słusznie podnosi „Pertinax“ w „l'Echo de Paris“ — niema tu żadnych rewelacji rzeczowych. Niczegośmy się więcej nie dowiedzieli ponad to, co było ogólnie znane, że mianowicie w tej szwajcarskiej obojętnej Briand obiecał Niemcom przeprowadzić ostatecznie ewakuację Nadrenji, zwrot zagłębia Saary i uchylenie kontroli wojskowej, zastrzeżonej traktatem wersalskim. Jedyną rewelacją rzeczową może być tylko to, że Briand obiecywał Stresemannowi zgodę Francji na oderwanie okręgów Eupen i Malmedy od Belgii i przyłączenie do Niemiec.

Prawdziwą natomiast rewelacją jest tu niezwykła w istocie naiwność polityczna nieżyjącego dziś, a głośnego ongiś, polityka i dyplomaty francuskiego. To, a nie co innego, zasługuje na bliższą uwagę.

Briand nie uchodził nigdy za szczególniego znawcę Europy i jej politycznych spraw. Był to raczej trybun i mowca pełen werwy, jakich Francja wydała wielu (Gambetta, Jaures). Przypuszczało się jednak, że jego długoletni (prawie 30-letni) udział w rządach francuskich dał mu doświadczenie i wiedzę polityczną, zwłaszcza w sprawie najżywniejszej dla Francji, w sprawie niemieckiej. Publikacja „Illustration“ dowodzi, że Briand tego doświadczenia nie posiadał. W grze politycznej, którą rozpoczął dobrowolnie z Niemcami, został oszukany i przyczynił się do rozpętania apetytów niemieckich, a to przez swoją bezprzykładną naiwność.

Boć przecież nie można inaczej skwalifikować jego zwierzeń, poczynionych Stresemannowi w Thoiry na temat francuskiej polityki, i Poincarégo i żywnych wówczas przez niego nadziei, że Niemcy za wielkoduszność polityczną Francji wywdzięczą się jej na polu gospodarczym, użyczając jej pomocy w stabilizacji franka.

— Poincaré? Ach, jego rząd przecież — perswadował Briand niedowierzającemu Stresemannowi — jest tylko tymczasowy. Po nim przyjdą do steru „nasi“ ludzie, lewica... Zresztą, Poincaré — ciągnął Briand — nie zna nastrojów francuskiego narodu; jest mu obcy.

Dodajmy, że w ten sposób wyrażał się o swoim szefie, o premierze, minister spraw zafrancuznych w toku sekretnych narad z niemieckim ministrem, zainicjowanych bez wiedzy sfer oficjalnych Paryża.

— Sztab generalny? Nie strasznego — rozwiewał Briand inną wątpliwość Stresemanna...

I tu zwierzył się niemieckiemu ministrowi, jak sprytnie „zajeżdża“ francuskie ministerstwo wojny, kpiąc sobie z „kilowych“ dokumentów o niemieckich zbrojeniach, i utracając ich żądania w zakresie budżetu wojskowego.

Musiał się Stresemann strasznie dziwić naiwności partnera, który mu tak bezceremonialnie odsłaniał słabe strony francuskiej polityki.

— Nacjonalizm niemiecki? To niewinne pojęcie! Nic a nic się go nie bał Briand... Oto — opowiada Stresemannowi — rozmawiałem z niejakim p. Thyssen, niemieckim przemysłowcem z Westfalji. „Bardzo miły człowiek“.

— Ależ to członek nacjonalistycznej partji, — zauważa zdziwiony Stresemann.

— Nacjonalista?... „No, jeśli — odpowiada Briand — wasi nacjonalisci są do niego podobni, to porozumienie francusko-niemieckie jest rzeczą łatwą“!

Publikacja pamiętników Stresemanna, z których te szczegóły pochodzą, wywołała we Francji żywe poruszenie. O Briandzie pisze się teraz w słowach niezwykle ostrych. Traktuje się go nieledwie jak — zdrajcę ojczyzny...

Nie zaszkodzi przypomnieć, że przed paru miesiącami pokazało się, iż także w Polsce nie brakło prób „porozumienia“ z Niemcami Stresemanna na podobnych warunkach, na jakich paktował Briand. Może sobie ktoś przypomni, że w Karlsbadzie i w Berlinie proponowano wówczas (latem roku 1926) nawet pewną „korekturę“ granic.

I jedno i drugie było przejawem rzadkiej naiwności politycznej. Przekonał się o tem sam Briand, który w 4 lata po „Thoiry“ innym już mówił językiem z Niemcami w Genewie, i nigdy nie chciał zdać sprawy z rozmów ze Stresemannem ani przed Prezydentem republiki, ani przed rządem. Musiał się wstydić swej naiwności... Przypuszczać należy, że i w Polsce z naiwności w stosunku do Niemiec wyleczyli się ci, którzy wszczynali owe pertraktacje ze Stresemannem w Karlsbadzie i w Berlinie. Zapewne i oni się ich dziś wstydią.

Co się zaś tyczy samej publikacji rozmów z Thoiry, to trzeba powiedzieć, że przychodzi w samą porę. Wszystko wskazuje na to, że Niemcy przystąpią wnet do zażądania „rewizji“ granic polskich. Liczą z pewnością na to, że u steru Francji stoi w tej chwili obóz, któremu patronował Briand.

Powinni się przeliczyć. Pp. Boncour i Cot nie mogą nie doczytać się w pamiętnikach Stresemanna, że w rozmowach z niemiecką dyplomacją trzeba zachować najdalej posuniętą ostrożność i nieufność. A to tembardziej, że przyjdzie im rozmawiać nie ze Stresemannem, który — słusznie, czy niesłusznie — cieszył się powszechną opinią człowieka „europejskiego“ i wolnego od szowinizmu nacjonalistycznego, ale z dyplomata, których kształcił i wychował hitleryzm.

W sam raz daje im Briand lekcję dyplomacji z za grobu!

Obyż z niej skorzystali!

W. Z.

Zgon ks. Zawiszy w Cierlicku.

Morawska Ostrawa. (PAT). W Cierlicku na Śląsku Cieszyńskim zmarł tamtejszy proboszcz ks. Zawisza, powszechnie ceniony działacz społeczny. Ś. p. ks. Zawisza prowadził kondukt żałobny ze zwłokami bohaterów lotników polskich Żwirki i Wigury ku granicy polskiej. Zgon zasłużonego kapłana wywarł na całym Śląsku Cieszyńskim wśród ludności polskiej silne wrażenie.

Walka o plan finansowy Cheron.

Paryż 20 stycznia. Komisja finansowa Izby wypowiedziała się wczoraj wieczór przeciw projektowi podwyższenia podatków o 5%, zawartemu w programie finansowym ministra skarbu Cheron. Komisja uchwaliła, aby powstało w ten sposób braki uzupełnione zostały po myśli projektu frakcji socjalistycznej. Minister skarbu oświadczył, że nie odmawia komisji prawa stawiania własnych wniosków, jednakże zmuszony będzie walczyć o przeprowadzenie głównych zasad jego programu. Premier Paul Boncour podkreślił swoją solidarność z Cheronem.

1.041 ZGONÓW Z POWODU GRYPY.

Londyn, 20 stycznia. Wedle wykazu urzędu zdrowia, w ubiegłym tygodniu zmarło na gripę w większych miastach Anglii 1.041 osób.

Posiedzenie Reichstagu znów odroczone.

Berlin, 20 stycznia. Konwent senjorów Reichstagu przyjął dziś wniosek frakcji centrowej odroczyć termin zebrania Reichstagu do 31 bm., czyli o tydzień. W dniu 27 bm. zbierze się konwent senjorów, celem ustalenia porządku dziennego obrad Reichstagu. Wniosek narodo-socjalistyczny, domagający się pełnomocnictwa dla prezydenta Reichstagu Goeringa, zwołania Reichstagu wedle swego uznania, został odrzucony.

Berlin, 20 stycznia. Kanclerz v. Scheicher

przyjął dziś przedstawiciela bawarskiej partji ludowej hrabiego Leichta, z którym odbył godzinną konferencję. Obie strony zobowiązały się przedtem do ścisłej dyskrecji.

KRWAWA BOJKA POLITYCZNA.

Berlin, 20 stycznia. Podczas zebrania komunistycznego, na które przybyło wielu narodowych socjalistów, doszło wczoraj wieczór do krwawej bójki, w toku której 3 osoby odniosły rany ciężkie a 6 lżejsze. Policja dokonała 53 aresztowań.

Odczyt Herriota o Niemczech i Austrii.

Dziwna wzmianka o „korytarzu“. Uznanie dla Czechosłowacji.

Paryż, 20 stycznia. Na odczycie towarzysza odczytowego „Les Annales“ dawny premier francuski Herriot przemawiał wczoraj wieczór na temat „Niemcy a Austria“. Po przedstawił nin dotychczasowej polityki niemieckiej Herriot stwierdził, że Niemcy systematycznie zmierzają do odzyskania drogi pertraktacji i przetargów tego, co utraciły w następstwie wojny. Wyliczając problemy europejskie które wymagały uregulowania wymienił Herriot m. in. również „korytarz gdański“ (!). W kwestji rozbrojenia moralnego mowca wystąpił przeciw niemieckiej prasie ilustrowanej, która w celu podjudzania ludności niemieckiej przeciw Francji przepiętowała jest fotografiami dotyczącymi

zbrojeń francuskich. Po krótkiej wzmiance o zawarciu francusko-sowieckiego paktu o nieagresji Herriot zajął się Austrią. Wskazał on na konieczność walki z myślą o „Anschlussie“ do Niemiec i na konieczność dodawania Austrii odwagi do wytrwania w niezawisłości. Dalej wskazywał Herriot na niewdzięczność Węgier, które mimo iż uczyniła Francja dla nich bardzo dużo, zwróciły się ku Włochom. Herriot wyraził wreszcie najwyższe uznanie dla Czechosłowacji, którą nazwał niezawodną przyjaciółką w niepewnej okolicy i zakończył uwagę, że w polityce europejskiej Francja służy idei, nie ulega jednak żadnej iluzji.

Możliwość potania papieru.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). Wobec najsilniejszych wiadomości, jakie ukazały się w prasie w sprawie uchwał syndykatu papierniczego, z miarodajnej strony w związku z tem podają informacje następujące:

Odbyte ostatnio nadzwyczajne walne zgromadzenie członków Centropapiaru, poświęcone było szeregowi spraw natury organizacyjnej. W toku odbytego jednocześnie posiedzenia rady syndykatu powzięta została uchwała treści następującej: Rada Centropapiaru zwraca uwagę Prezydium i Zarządowi na niebezpieczny wzrost importu papieru, dokonywany się w okresie powszechnego kurczenia się przywozu, pod wpływem zmian w polityce handlowej rządu oraz na związany z tem ostry wzrost bezrobocia w przemyśle papierniczym, a nawet zatrzymywanie całych fabryk. Rada zaleca władzom Centropapiaru poczynienie szeregu zabiegów w celu uzyskania większego zabezpieczenia rynku wewnętrznego dla krajowej produkcji papieru oraz uchwała, że w razie uzyskania korzystnych zmian w tym kierunku a zwłaszcza zniesienia rozporządzenia z dnia 11 lipca 1932 r. o ulgach celnych na papier Prezydium Centropapiaru władze będzie wprowadzić z dniem 1 lutego br. ogólną zniżkę cen na

wyroby omawiane. Zniżka winna wynieść od 2 do 10 proc., zależnie od gatunku, co łącznie z zniżką dałoby w porównaniu z rokiem 1928 zniżkę od 25 do 41 proc. Rada jeszcze raz podkreśla, że tak poważna zniżka cen nie mogłaby być zastosowana w razie kontynuowania polityki sztucznego zmniejszania stanu zatrudnienia przemysłu krajowego kosztem otwierania granic dla produkcji zagranicznej, posilkującej się dumpingiem a niejednokrotnie utrzymującej na własnym rynku ceny wyższe od polskich.

ZAGINAŁ SZUKAJĄC ZAGINIONEGO.

Londyn. (PAT). Kapitan Kope, który odleciał na poszukiwanie zaginionego lotnika Hincelaira, zaginął obecnie sam w okolicach Wetterhornu.

STRAJK AUTOBUSÓW W LONDYNIE.

Londyn. (PAT). Około 3.000 pracowników autobusowych w Londynie rozpoczęło w dniu dzisiejszym strajk na skutek wprowadzenia w życie nowego planu, przyspieszającego służbę. Pracownicy mający zajęcia w City a zamieszkałymi na przedmieściach odczuli w związku z tem wielkie niedogodności.

O czym piszą inni?.

„Zapomniał wól...“

W ostatnim numerze „Myśli Narodowej“ zamieszcza prof. U. Jag., Stefan Surzycki, interesujące uwagi na temat rozruchów akademickich. Przestrzega przed przesadzeniem w tej sprawie... Przypominam sobie — pisze — że w awanturach przeciw ś. p. Ks. Zimmermannowi na Un. Jag. w r. 1910, „gdzie bramy kratowe zostały przez służbę zamknięte, brało udział wielu z tych, którzy obecnie sprawują kierownicze stanowiska w Ministerstwie W. R. i O. P. i sergo patrzą na wszelkie wystąpienia młodzieży: „zapomniał wól, jak cielęciami byli“ — mówi dosadnie nasze przysłowie i sądzę, że to przysłowie trzeba zawsze przypominać, gdy takie sprawy przychodzą, zwłaszcza, gdy często mają one za przyczynę nie urojone, ale rzeczywiste krzywdy narodowe“.

Następnie wypowiada się przeciw projektowanemu przez rząd ograniczeniu władz uniwersyteckich w sprawach dyscyplinarnych młodzieży. Przypomina wyrok wydany przez senat U. J. w r. 1931 w sprawie bojówki sanacyjnej, która w czasie wyborów z r. 1930 pobila studentów narodowych.

„Wyrok ten — pisze prof. Surzycki — potępiający sprowadzenie przez młodzież akademicką tej bojówki wywołał zadowolenie ogólne wśród młodzieży, bo był sprawiedliwy, zgodny z poczuciem jej honoru. Młodzież toleruje bójki młodzieży akademickiej, ale przyzwania do pomocy bojówką, złożonej przeważnie z metów społecznych, uważała słusznie za niehonorowe postępowanie, wychodzące poza zakres „fair play“, jaki powinien obowiązywać obie walczące akademickie strony... Wyrok jakiegoś sędziego prawnika z poza uniwersytetu, oczywiście, stanąłby na stanowisku jurydycznym tylko, że tych bojówek nie ujęto i nie ujawniono, chociaż wszyscy o nich wiedzieli i sprowadziłyby tylko dalszy zamęt moralny — jakoby tego rodzaju działalność, jeśli jest w interesie partji rządzącej, miała być z tego powodu niekaralną“.

O moralne zdrowie młodzieży.

Prof. Un. Jag., E. Godlewski, pisząc w „Kurjerze Warszawskim“ o zamierzonej reorganizacji szkół wyższych, zwraca m. in. uwagę na szkodliwość projektowanego przez rząd rozdziału stypendjów akademickich.

„Według tego projektu — pisze — 20 proc. stypendjów zastrzega sobie minister do wyłącznej dyspozycji, a więc ewentualnie bez opinii uniwersytetu, a wszystkie stypendja mają być przez niego zatwierdzane. A zatem wszystkie stypendja wszystkich wyższych uczelni są w rękach ministra.“

Ustawy bywają trwalsze od rządów. Pomyślmy sobie, że każdy nowy rząd będzie korzystał z tego pełnomocnictwa i obdarzał stypendjami stale młodzież własnego stronnictwa. Jaki stąd może powstać chaos, jakie nieobliczalne szkody mogą i muszą wyniknąć dla nauki.

A nadto widzę w tem niebezpieczeństwo dla moralnego zdrowia młodzieży. Jakże łatwym jest do pomyślenia, że jednostki słabsze albo będą dla pieniędzy stypendyjnych zmieniać swoje przekonania, albo się przyznawać do przekonania, których nie mają. Nie wiem, co gorsze, czy sprzedawanie swoich przekonań, czy „wallenrodym“ za pieniądze. Ale to wiem i tego jestem zupełnie pewien, że to nie jest droga ani do kształcenia charakterów obywatelskich, ani do budzenia ideowości, na czem przecież każdemu państwu powinno zależeć“.

Sanator-komunista.

Głośna w swoim czasie walka dwóch pism sanacyjnych w Lublinie z sobą kończy się, i to w sposób dość nieoczekiwany. Oto — jak donosi „Naprzód“ i „Gazeta Warszawska“ — w d. 18 bm.

„oddal się w ręce policji od 2 dni poszukiwany przez władze bezpieczeństwa komunisty zniżył poeta Józef Łobodowski. W ubiegłą niedzielę cenzura zajęła nakład dodatku jego miesięcznika „Barykady“. W ubiegłym roku został p. J. Łobodowski zaproszony na naczelnego redaktora dziennika, będącego organem przybożnym lubelskiego koła BB. Tylko w chaotycznych warunkach obecnych możliwym było i to zaproszenie p. Łobodowskiego (nie tańsz się bowiem ze swojej sympatjami) i przyjęcie przezeń ofiarowanego mu stanowiska“.

Zależna i pouczająca historia jednego żyda.

Sjonistyczna „Chwila“ (Lwów) drukuje list ortodoksyjnego żyda, p. Osta, z Tarnobrzegu.

Ojciec św. do Episkopatu Polskiego.

W odpowiedzi na adres Księży Biskupów polskich, wysłany przez Konferencję Episkopatu Polski w listopadzie ub. r., Ojciec św. nadesłał za pośrednictwem Ks. Kardynała Sekretarza Stanu na ręce J. Em. Ks. Kardynała Al. Kakowskiego list, w którym daje wyraz swego wysokiego uznania dla pracy naszego Episkopatu.

Ojciec św. wyraża swą żywą radość z powodu głębokiej troski pasterskiej o dusze wiernych, jaką przejawiają poszczególni Księża Biskupi w swych diecezjach, aby podnieść życie religijno-moralne i zabezpieczyć ludność katolicką od wpływów rozkładowych. Najwyższy Pasterz wyraża swe zadowolenie, że Biskupi polscy wystąpili w obronie poszanowania dni świętych, wychowania młodzieży na zasadach Chrystusowych, aby razem z prawdziwą pobożnością zyskała najlepszy fundament życiowy, zwłaszcza w dzisiejszych tak trudnych dla wszystkich czasach.

Sprawy połączenia Kościołów i Akeji Katolickiej, które były omawiane na powyższej konferencji, Ojciec św. w dalszym ciągu poleca szczególnej uwadze i troskliwości Księży Biskupów polskich, gdyż są to sprawy pierwszorzędnej znaczenia dla Kościoła.

Opatrznościową i godną najwyższego uznania jest inicjatywa Episkopatu Polski w urzędzeniu w bieżącym miesiącu „tygodnia ufnego“. Aby sprawa Unji postępowała naprzód nie wystarczy na tylko badanie naukowe, trzeba tu czynu, trzeba pracy, aby ci, z którymi rozłąkę Kościół oddawna opłakuje, powrócili znowu do kościoła macierzystego.

Co się tyczy Akeji Katolickiej, to Ojciec św. wyraża Księżom Biskupom swoje głębokie zadowolenie z postępów, jakie poczyniła w Polsce w roku ubiegłym i zachęca do dalszych na tem polu wysiłków.

Dziękując Ojciec św. Episkopatowi Polski za serdeczne współczucie Jego ojcowskiemu sercu, zbolełemu okrutnymi prześladowaniami wiary św. w Meksyku i w innych krajach. Oby Odkupiciel Świata, którego jubileusz śmierci krzyżowej świat niebawem będzie obchodził, wysłuchał błagalnych próśb i zesłał wreszcie upragniony pokój na ziemię.

W końcu swego listu Ojciec św. udziela wszystkim Księżom Biskupom swego błogosławieństwa apostołowskiego, prosząc Boga, aby wspomagał Pasterzy polskich w ich radach i pracach. (KAP.).

O obniżenie opłat pocztowych.

Z DYSKUSJI NA POSIEDZENIU KOMISJI BUDŻETOWEJ.

Po omówieniu budżetu Min. Spraw Wojskowych i oglądnięciu pokazujących przez wiceministra Składkowskiego czolgów, samochodów i konserw wojskowych, zajęła się Komisja Budżetowa Sejmu wydatkami i dochodami Ministerstwa Poczty. Miano się także zająć wnioskiem Klubu Narodowego w sprawie nadużyć przy budowie niektórych gmachów państwowych. Pos. Szrednicki z B. B. oświadczył, że w sprawie nadużyć przy budowie poczty w Gdyni i w Warszawie wyznaczona jest rozprawa w sądzie i twierdził, że akta nie były mu dostępne. Przewodniczący Komisji Budżetowej, p. Bvrka powiedział, że nie będzie „przynaglał“ p. Szrednickiego do referowania tego wniosku.

Następnie przemawiał referent budżetu Min. Poczty, p. Sanojca (B. B.). Nie miał on oczywiście nic do zarzucenia, taryfy nie wydały mu się wysokimi.

— Porównanie — mówił p. Sanojca — taryf pocztowych w Polsce z taryfami innych krajów świadczy, że nie są one bynajmniej wygó-

rowane, przeciwnie — zagranicą poczta jest o wiele (!) droższa. Tabele opłat telefonicznych wykazują, że nie są one droższe niż gdzieindziej. Przed wojną opłaty te również nie były stosunkowo niższe. Polityka dzisiejszego Ministerstwa w zakresie opłat jest słuszną.

— Po zadowolonym z wszystkich p. Sanojcy, zabrał głos p. Rymar (Klub Nar.), który stwierdził, że poczta jest droga w stosunku do dochodów ludności. Skarżył się również na wypadki nieposzanowania tajemnicy listowej i pod słuch telefoniczny. P. Rymar zabrał także głos w poruszonej już poprzednio (przez pos. Polakiewicza) sprawie wysokich pensyj dyrektorów „Pol. Radja“.

Pos. Tebinka (B. B.) apelował do ministra, by wpłynął na dyrekcję „Pol. Radja“, aby programy stały na wyższym poziomie.

Pos. Rozmaryn (Zyd) wykazywał, że poczta jest droga i stwierdzał, że coraz więcej instytucyj woli rozsyłać korespondencję miejscową przez swych gońców. Polemizując z p. Sanojcą, stwierdził pos. Rozmaryn, że w Czechosłowacji listy wewnętrzne są tańsze o 6 groszy, — w Austrii i Francji również. Opłaty za telegramy są u nas również zbyt wysokie. Dalej stwierdził p. Rozmaryn, że listy, które otrzymuje z zagranicy, noszą ślady rozpieczętowania ich.

Pos. Reger (P. P. S.) przyłączył się do chóru głosów stwierdzających, że opłaty pocztowe są wygórowane. Podniósł także, że za nisko oznaczono wagę listów, od której pobiera się wyższą opłatę. Następnie narzekał na podsłuch i przeglądanie listów, oraz nadużywanie pieczętki „Sprawa urzędowa — wolna od opłaty“ przez niektóre organizacje sanacyjne.

Po zakończeniu dyskusji, w której zabierało głos jeszcze kilku mówców, przemawiał min. Boerner. Wskazał on na usprawnienie poczt w Polsce i podkreślił, że poczta przyniesie dochód. Co do paczek żywnościowych, to według p. ministra, zwiększyły one ruch pocztowy.

Pod koniec grudnia 1932 r. w porównaniu z sierpniem, ruch okazał się zgorą 5-krotny. Czysty dochód od sierpnia do grudnia wynosił około 1/3 miliona złotych. Wydawnictwo „Łącznik Poczty“ nie kosztowało grosza. Dochód z „Pol. Radja“ jest trojaki: Po pierwsze dywidenda (50.000 zł.), po drugie opłaty kancelaryjne (przeszło 380.000 zł.) i po trzecie opłaty z abonentów (1,743.250 zł.), razem 2,180.000 zł. Pensję dyrektora naczelnego zmniejszono już o 50%. „Polskie Radio“ zrobiło ogromny wysiłek, wnosząc pierwszorzędną stację jedną z największych, która objęła całą Polskę. Włożono w to ogromne pieniądze. Prócz tego musimy się przygotować do wzniesienia silnej stacji w Toruniu.

Dalej stwierdził min. Boerner stanowczo, że podsłuchu telefonicznego niema i że listy nie są otwierane.

Następnie min. Boerner oświadczył, że świat doniósł zmniejszał liczbę urzędów pocztowych, zamieniając je na agencje pocztowe. Zapowiedział, że ukaże się rozporządzenie zmieniające

Ultrancjonalistyczna opozycja w UNDO.

Najślinniejsza partja ruska, t. zw. UNDO nie jest bynajmniej partja „ugodową“ ani polonofilską, a mimo to pewne grupy ukraińskie zarzucają jej prowadzenie polityki zbyt „umiękiej“ i „ustępliwiej“ marzą o jakiejś konsolidacji żywiołów nawskróś bojowych nieprzejmianych. Ostatnio w dwóch pismach ukraińskich „N. Ozasie“ i „N. Praporze“ nazwano politykę partji „niecelową“ i „zryżakowaną“. Powodem tych zarzutów był fakt, że „Luby“, ruska organizacja, mająca tworzyć coś w rodzaju przysposobienia wojskowego, poddała się pod kierownictwo Państw. Urzędu Wych. Fizycznego w Warszawie. UNDO oświadczyło, że z tym krokiem nie ma nic wspólnego, ale nieprzejmiani nacjonalisci twierdzą mimo to, że stało się to za wiedzą i zgodą partji.

Najcięższe zarzuty spadły oczywiście na głowę prezesa „Luhów“, dr. Daszkiewicza. Zaprosił on dziennikarzy ruskich na konferencję i tłumaczył im, że sprawa ukraińska nie ma tem nie straci, że „Luby“ zostały poddane pod komendę P. U. W. F. Lepiej, że młodzież ukraińska nie będzie się zapisywać — w braku własnej organizacji — do towarzystw polskich, a zresztą członkowie „Luhów“ nie usłyszą nigdy polskiej komendy.

Mimo tych argumentów nieprzejmiani ultrancjonalisci ukraińscy twierdzą, że w żadnym razie Ukraincy nie powinni współpracować z organizacjami i władzami polskimi.

Złóż składkę na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy!

Pomysł „neutralizacji“ Austrii a przemycanie broni do Węgier.

W komisji zagranicznej francuskiej Izby Deputowanych poruszono ponownie sprawę przewozu broni z Włoch do Węgier przez terytorjum austriackie. Przedstawiciele rządu stwierdzili, że w ostatnim wypadku (t. zw. afera w Hinterberg) chodziło o duże transporty. Wiceminister Cot powołał się na kanclerza austriackiego Dollfussa, który przyznał się, że do Austrii przybyło 7 wagonów broni. Jeden z posłów socjalistycznych twierdził, że w transporcie znajdowało się 65.000 karabinów ręcznych i 200 maszynowych. Broni szła z Włoch do Węgier za pośrednictwem pewnej fabryki austriackiej, która miała tę broń „naprawiać“. W dyskusji nad tą sprawą posłowie lewicowi wyrażali przekonanie, że Austrija, której Francja udzieliła dużej pożyczki, powinna być wdzięczną i nie powinna uczestniczyć w akcji zagrażającej pokojowi. Pogląd słuszny, ale mało liczący się z rzeczywistością. Austrija jest krajem niemieckim i trudno sobie wyobrazić, by mogła nie popierać polityki Niemiec, lecz występować przeciw nim. Kryzys finansowy wstrzymuje Austrię od urzeczywistnienia „Anschlusu“, lecz po cichu popiera ona Niemcy i jej sprzymierzeńców. Układy, pakt, gwarancje międzynarodowe niewiele pomogą. W rozstrzygającej chwili będą one podeptane jawnie, jak wiele innych traktatów i zobowiązań. Mimo to pracuje się podobno obecnie nad „neutralizacją“ Austrii na wzór Szwajcarii. Wedle „Germanii“ nowy ambasador francuski w Rzymie, sen. Jouvenot będzie usiłował uzyskać zgodę Włoch na ten pomysł. „Germania“ spodziewa się, że odpowiedź Włoch będzie odmowna. Mussolini nie może zgodzić się, by miał uważać za neutralne państwo, dzielące Włochy od dwóch sojuszników, Węgier i Niemiec. Nie zaprzestanie on wciągać Austrii do koła sprzymierzeńców Włoch. Wprawdzie Włochy są jeszcze wciąż przeciwne „Anschlussowi“, a ponadto naciskają Niemców w południowym Tyrolu ale mimo to mogą one zaliczyć Austrię, podobnie jak Węgry i Bułgarię, do obozu przeciwników obecnego układu sił w Europie i do wrógów „hegemonji“ francuskiej.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu“ należy równocześnie nadesłać 25 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr. od egzemplarza.

sposób wysyłania listów urzędowych, wolnych od opłaty i uniemożliwiającej nadużywanie tego przywileju. Potem minister spróbuje przeprowadzić obniżkę taryf.

Komisja przyjęła budżet w 2-gim czytaniu.

Na ziemiach Rzeczplitej O sprzedaż gobelinów z katedry wileńskiej.

Opinia wileńska żywo została poruszona wiadomością o projekcie sprzedaży 10-ciu niezwykle cennych gobelinów, pochodzących z 17-go wieku, z bazyliki wileńskiej. Suma sprzedaży miałaby być obrócona na ratowanie bazyliki. U ks. Metropolity Jałbrzykowskiego i u władz wojewódzkich zjawia się delegacja organizacyjnej artystycznej z prośbą o niedopuszczenie do transakcji. Tymczasem akcja składek na ratowanie bazyliki w dobie kryzysu dała mały rezultat, przez co prace nad przebudową katedry stanęły na martwym punkcie.

Zakończenie zjazdu

czesko-polskiego porozumienia prasowego

Na zakończenie zjazdu czesko-polskiego porozumienia prasowego, który odbywał się w Warszawie, naczelnik wydziału prasowego M. S. Z., p. Przesmycki wydał obiad, w którym wzięli udział członkowie obu komitetów, oraz przedstawiciele prasy stołecznej. W czasie obiadu przemówił nac. Przesmycki, a następnie naczelnik wydziału prasowego czeskosłowackiego min. spraw zagr. p. Hajek, który dziękował za gościnę. Pożatem przemawiał red. Ripka, dyr. Svihowsky, red. Wierzyński i red. Husak.

Katastrofalny pożar w „Kartolicie“

We czwartek wczesnym rankiem wybuchł wielki pożar w magazynach fabryki kart do gry, wyrobów papierowych i litografii „Kartolit“ w Lwowie. Spłonęły częściowo magazyny tej firmy, zawierające duże zapasy kart do gry, oraz prasowanego papieru. Do tej pory zdolano ustalić straty w wysokości 300.000 zł. Dyrekcja przewiduje, że szkody wyrządzone wskutek pożaru, dosięgną sumy 500.000 zł.

Sklepiarka pod gradem kul.

Do sklepu spożywczego przy ul. Tykoczeńskiej w Warszawie wszedł jakiś mężczyzna i steroryzowawszy właścicielkę sklepu, zażądał pieniędzy. Kiedy przerażona kobieta krzyknęła, bandyta wystrzelił do niej. Odgłos strzału usłyszeli przechodzący ulicą dwaj policjanci, którzy wpadli do sklepu. Bandyta odwrócił się do nich i zmierzył z rewolweru. Policjanci wyrwali mu broń z ręki. Wywiązała się walka, w rezultacie której bandyta został ubezwładniony. Rozpoznano w nim groźnego bandytę i złodzieja Józefa Korzenia, który w końcu ub. roku zastrzelił chcącego go aresztować posterunkowego Szafranski. Aresztowany stanie przed sądem doraźnym.

Tajemnicze zniknięcie 150 ton węgla.

W okręgowym sądzie w Warszawie toczy się proces dwóch wachmistrzów z 4-go pułku konnych strzelców w Ploeku, Piotra Sokala i Wacława Golki. Obaj oskarżeni są o przywłaszczenie olbrzymich ilości węgla, sprowadzanego do pułku dla celów gospodarczych. Dopiero po dłuższym czasie stwierdzono, że w sposób niezrozumiały zniknęło 150.000 kg. węgla. Do winy się nie przyznają. Jeden zwala ją na drugiego. Sprawa przedstawia się zagadkowo, ponieważ wiadomo, gdzie węgiel znikł.

PATROL SOWIECKI NA POLSKIEM TERYTORJUM. Koło Suchoból zatrzymano na terenie polskim narciarski patrol sowiecki, złożony z 3 żołnierzy, który oświadczył że brał udział w pościgu za przestępcami, z powodu jednak zadymki zmilił drogę, a przypadkowo znalazł się po stronie polskiej. Zatrzymanych skierowano do dyspozycji władz.

Przeciw naruszaniu autonomii uniwersytetów.

(Protest ogólnopolskiego związku akademickich kół naukowych).

Prezydium Ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Naukowych na posiedzeniu w dniu 13-go b. m., solidaryzując się w zupełności ze stanowiskiem rektorów i profesorów wyższych uczelni w sprawie niesłychanego projektu ustawy o szkołach akademickich, wniesionego przez rząd do Sejmu, stwierdziło, że młodzież akademicka zrobiła ze swej strony wszystko, aby drogą perswazji zapobiec wniesieniu do Sejmu ustawy. Ogólnopolski Związek Akademickich Kół Naukowych rozesłał w sprawie projektu ustawy memoriał do M-stwa Oświaty, do Senatów Akademickich oraz do Klubów Parlamentarnych Senatorskich i Poselskich, formułując stanowisko młodzieży akademickiej.

Skoro jednak ani argumenty profesorów ani memoriał młodzieży nie zdolały zmienić decyzji Ministra Oświaty. — Prezydium Związku Kół Naukowych zmierza do Naczelnego Komitetu Akademickiego o wszczęcie jak najenergetycznej akcji protestacyjnej, nzw zastosowaniem wszelkich dopuszczalnych środków protestu aż do strajku włącznie. Prezes Związku Kół Naukowych dr. Juliusz Wislocki wysłał również pismo do Rektora Uniwersyte-

Naslem domu towarowego

„GLOBUS“

KRAKÓW, RYNEK GL. L. 31
OBNIŻKA CEN!

Aby najszeršym warstwom umożliwić pozyskanie korzystnych zakupów przez władze dozwolona.

urządzamy w dniach od 18-go stycznia do 4-go lutego 1933
WIELKA WYPRZEDAŻ POMIĘTAŁOWA
na cenach rewelacyjnie zniżonych
Nasze wystawy przy Rynku Głównym i ul. Szewskiej dają przykłady obniżonych cen. ZARZĄD

Jak żyją weterani powstania styczniowego?

Nadchodzące uroczystości związane z obchodem 70-ej z kolei rocznicy Powstania Styczniowego noszą w roku bieżącym specjalny charakter — odmienny nieco od wszystkich poprzednich obchodów. Organizuje się bowiem wielki, zbiorowy akt hołdu „Żywym Pomnikom Powstania“ — Weteranom, Garkom i Dobiłkom, bojownikom o wolność wciąż się zmniejsza i za lat parę może już nie będzie „Żywych Pomników Powstania“, a zatem ci, którzy jeszcze żyją niechże mają to przeświadczenie, że państwo i społeczeństwo pamięta o ich zasługach, otacza ich troskliwą i serdeczną opieką.

Zgrzybiała, pochylona wiekiem postać, ubrana w granatowy mundur z amarantowymi wylogami, w czarnej rogatywkę z białym orzełkiem — wszystkim dobrze jest znana. To Weteran z 1863 r. — każdy powie. Ale nie wszystkim znane są obecnie warunki, w jakich Weterani przebywają, w jakich upływa im reszta pracowitych dni całego życia.

Ilu żyje jeszcze w Polsce Weteranów? Obecnie jest ich około dwustu, zamieszkałych bądź przy rodzinach, lub krewnych, bądź też w schroniskach, rozrzuconych na całym obszarze Rzeczypospolitej. Jeszcze dziesięć lat temu Weteranów w Polsce było zgórá dwa tysiące. Umarło zatem w ciągu tych lat dziesięciu 1800 Weteranów. Weterani otrzymali z rządu polskiego stałą emeryturę, umundurowanie, opiekę lekarską i t. p., ci zaś, którym rodziny zupełnie już powymierały, względnie których krewni nie mogli czy nie chcą ponosić ciężaru utrzymania, zapewniony mają być w specjalnych schroniskach. Z większych schronisk — wymienić należy dwa: w Krakowie i w Warszawie. Schronisko warszawskie zamieszkuje dziesięciu wete-

ranów. Otacza ich stałą opieką Polski Czerwony Krzyż, który pieniądze otrzymane od władz rządowych, przeznaczają na całkowite utrzymanie pensjonariuszów. Ponadto Polski Czerwony Krzyż utrzymuje w własnych funduszach pielęgniarkę, która stale pełni nocne dyżury (w dzień jest inną pielęgniarką, administratorką, i dokonywuje wszelkich remontów gmachu i pokojów).

Weterani w Schronisku warszawskim mają własną świetlicę, zaopatrzoną w pisma, nadsyłane przez redakcję bezpłatnie radjo, fortepian, gry i t. p. Radjo jest ponadto w każdym pokoju weterana. Pokoje są schludne, czyste, wygodne, bardziej sterani wiekiem zajmują oddzielne pokoje, inni mieszkają po dwóch. Polski Czerwony Krzyż urządził również weteranom obszerną, nowoczesną łazienkę do kąpielii gazowych. Tryb życia w schronisku ujęty jest w pewien regulamin, unormowane są p silki o siódmej śniadaniem — staruszkowie wstają już o godz. 4—5 rano — o drugiej drugie śniadanie, między 14 a 15 obiad, potem krótki odpoczynek, względnie spaceru czy wizyty u krewnych lub znajomych. Kolacja jest o godz. 17, poczem wszyscy udają się na spoczynek. Pensjonariusze otrzymują emeryturę w sumie 125 zł, z czego część potracą się na utrzymanie. Ponadto korzystają z wolnej jazdy tramwajami i z dużych ulg kolejowych z czego przeważnie nie korzystają, gdyż wolą siedzieć w zacisnych, ciepłych pokojach, czytać gazety, słuchać radjo. Najstarszym weteranem w schronisku jest p. Szrajber liczący sobie 99 lat, najmłodszym p. Maciejowski (87 lat). Wśród dziesięciu mężczyzn znajduje się jedna kobieta p. Daniłowska, która brała udział pośredni w powstaniu.

J. K.

Z całego świata.

List pasterski Episkopatu jugosławińskiego przeciwko „Sokółowi“.

List pasterski Episkopatu rzymsko-katolickiego przeciwko stowarzyszeniu gimnastycznemu „Sokół“ w Jugosławii, opracowany został już na konferencji biskupów w dniu 17 listopada ub. r., jednakże trzymany był aż dotychczas w tajemnicy. Dopiero w końcu grudnia ogłoszono go w urzędowych organach diecezjalnych, a w niedzielę 8 stycznia odczytano z ambon w kościołach. Urząd cenzury prasowej aż do ostatniej chwili zabraniał rozpowszechniania wszelkich wiadomości o treści listu. Dopiero w dniu 16 stycznia zezwolono dziennikom białogrodzkim wypowiedzieć się w tej sprawie.

Jak wiadomo „Sokół“ jugosławiński, a tak samo i czeski w przeciwstawieniu do katolickiego „Orla“, rozwiązano w Jugosławii, jest organizacją radykalną i wolnomyślicielską.

Nowy pancernik niemiecki „A“ spuszczony na wodę.

We czwartek spuszczonej został na wodę zbudowany w stoczni kilońskiej nowy pancernik niemiecki „A“. Pancernik ten wypłynę na pierwszą próbną podróż ćwiczebną na wody duńskie pod flagą handlową. W tej samej stoczni budowane są dwa dalsze pancerniki niemieckie „B“ i „C“, z których jeden „B“ zostanie spuszczonej na wodę już w dniu 1 kwietnia r. Na dzień ten przygotowywane są wielkie uroczystości morskie, których kulminacyjnym punktem będzie przejście przez młynarkę wojenną niemieckiego pancernika „A“, „Deutschland“.

LUDNOŚĆ KATOLICKA BIAŁOGRODU.

Obecna stolica państwa jugosławińskiego przed wojną światową liczyła zaledwie kilkuset katolików. Obecnie ma ich przeszło 40.000. Białogrod posiada pięć kościołów parafjalnych, szereg klasztorów oraz pewną liczbę stowarzyszeń i związków katolickich. W całej Jugosławii jest obecnie około sześciu milionów katolików. (KAP.)

KONFISKATA „YO-YO“ W SYRII. Z Damaszkuz donoszą, że delegacja duchownych (ulemów) zmierzała się do władz syryjskich w sprawie wydania zakazu gry w yo-yo, albowiem „niemoralna“ ta gra jest jakoby „przy czyną klęsk posuchy“. Policja syryjska otrzymała nakaz konfiskowania yo-yo.

Na marginesie zjazdu nauczycielstwa polskiego we Francji.

W dn. 6—7 bm. odbył się w Paryżu zjazd Związku Nauczycielstwa Polskiego. W zjeździe uczestniczyli poza przedstawicielami miejscowych władz szkolnych, p. minister Jędrzejewicz oraz dyrektor wydziału szkolnictwa zagranicznego w Min. W. R. i O. P. p. Makuch. Nie przoczono natomiast na zjazd Rektora Polskiej Misji Katolickiej, jakkolwiek już kilka tygodni naprzód z kół oficjalnych wyszło twierdzenie, że będzie zaproszony.

Zjazd poza ogólnikowem stwierdzeniem konieczności współpracy nauczycielstwa z duchowieństwem polskiem, bliższej współpracy tych dwóch najważniejszych czynników wychowawczych nie omawiał, chociaż od szeregu miesięcy jest palącą kwestią czy nauczanie religii w szkole polskiej na emigracji jest obowiązkiem. Niemilej nastroi wniosła na zjazd obecność p. Janusza Wiacka, h. prezesa Związku Naucz. Pol., który występował niejednokrotnie przeciw duchowieństwu polskiemu i naraził sobie opinię całego społeczeństwa katolickiego przez swoje artykuły zamieszczane w specjalnym „Głosie Wychodźcy“. Co najważniejsze, to fakt obecności p. Wiacka na zjeździe, mimo zarządzeń władz, że go na zjeździe nie będzie. Należy wyrazić szczerzy żal, że pominięto dobrą okazję, jaką był zjazd, aby ustalić sposoby współpracy duchowieństwa z nauczycielstwem, a przede wszystkim sprawę nauczania obywatelstwa i religii, które jak dotąd mimo nawoływań prasy katolickiej na wychodźstwie nie istnieje. (KAP.)

Znow poiar na francuskim statku.

Na francuskim okręcie towarowym „Paul Doumer“, przewożącym towar z Sajgonu do Singapore, wybuchł we czwartek pożar. Część ładunku spłonęła, lecz ogień zdolano ugasić. Statek został zbudowany w r. 1918 o pojemności 1467 tonn.

ŚNIEGI W ANGLJI. Po całodziennym gę-

stym mgle, jaka zalegała wczoraj Angliję poludniową i kanał La Manche, spadł wczoraj wieczór w Londynie i okolicy obfity śnieg, pierwszy podczas obecnej zimy. Temperatura spadła poniżej zera, wskutek czego na ulicach powstała góloweż powodująca liczne wypadki komunikacyjne.

FRANCUSKA NAGRODA DLA ADWOKATÓW.

Na wzór tak licznych we Francji nagród literackich, grupa sprawozdawców sądowych i reporterów kryminalnych w Paryżu postanowiła ufundować specjalną nagrodę za wymowę adwokacką pod nazwą „Prix Demostenes“. Ta „nagroda Demostenesa“ przyznana będzie po raz pierwszy z początkiem najbliższego roku sądowego t. j. w listopadzie 1933 r. za najlepszą mowę obrończą, wygłoszoną w ciągu poprzedniego okresu przez adwokata lub adwokatkę poniżej 40 lat.

KIEDY PIJANY SZOFER KIERUJE SAMOCHODEM... W południowej dzielnicy Berlina pijany szofer całym pędem najechał na grupę przechodniów, znajdującą się na chodniku. Samochód wpał na drzewo, a jeden z przechodniów dostał się pomiędzy samochód i drzewo, ponosząc śmierć na miejscu. Pożatem 4 przechodniów odniosło ciężkie rany. Pijany szofer z ciężkimi obrażeniami odwieziony do szpitala, pozostaje pod nadzorem policyjnym.

Historyczny młotek.

W tym roku świętym Papież otworzył podwoje kościoła św. Piotra, uderzając w nie młotkiem, który jest wykonany z kości słoniowej i nosi jako napis pamiętne słowa Piusa XI „Pax Christi in regno Christi“ — Pokój Chrystusowy.

tu Jagiellońskiego Prof. Dr. Stanisława Kutrzeby w Krakowie, jako przewodniczącego Konferencji Rektorów, wyrażając mu imieniem młodzieży akademickiej wdzięczność za zajęcie energicznego stanowiska w obronie wolności nauki i zapewnijając o bezwzględnej zaufaniu młodzieży do swych profesorów.

Instrukcyjny kurs dla S. M. P. w diecezji przemyskiej.

Z inicjatywy i za staraniem Zarządu Związku Stow. Młodz. Pol. Żeńskiej — odbył się w Przemyślu w dn. 6 — 14. I. 1933 kurs instrukcyjno-organizacyjny dla Druhen S. M. P., który poprzedził w dn. 2—6. I. rekolekcje zamknięte, prowadzone przez Ks. Prof. St. Wanaatę w kaplicy internatu SS. Felicjanek na Zalesaniu. W rekolekcjach i kursie w czasie od 2—14. I. wzięło udział 99 druchen z 91 miejscowości SMP., z 16 powiatów diecezji przemyskiej. Podniesione na duchu przez rekolekcje zamknięte, przystąpiły druchny do pozytywnej pracy z zakresu organizacji, retoryki, wiadomości o Akeji Katolickiej, świetlicy, śpiewu i teatru, uroczniczej i t. p. Wykładowcy po 7 godzin dziennie i przez 8 dni, osiągnęli piękne rezultaty dzięki gorliwej pracy druchen pod opieką Pani A. Czechówny z Krasna — jako kierowniczkii kursu i WP. K. Lanoszanki — jako administratorki.

W dniu 13. I. 1933 na zakończenie odbył się egzamin kursistek w obecności Ks. Biskupa Nowaka, licznie przybyłych gości oraz grona wykładowców. Kursistki na pytania z zakresu organizacji, retoryki i Akeji Katolickiej — odpowiadały śmiało i z całym zrozumieniem przedmiotu. Ks. Biskup Nowak osobiście podał z żywą radością kursistkom zaświadczenie kursu, zamykając o stosunki w parafji i zachęcając do pracy nad sobą, dla państwa i Kościoła.

Sekretarjat Związku.

Pamiętaj złożyć ofiarę na rzecz bezrobotnych na ręce

Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego!

Ruch wydawniczy.

JANUSZ MILSKI: „Na odcinku“, trzyakto- wa opowieść dramatyczna z 1920 roku. Lwów 1932 — Ossolineum. Str. 158.

„Pamięci tych, którzy ofiarą krwi okupili w roku 1920 wolność zmartwychwstałej Rzeczypospolitej poświęca Autor“ tę tragedję Polaka i tragedję Polski. Żołnierz młody przeżywa momenty przykre, gdy musi teściu i szwagra za zdradę polskiej sprawy oddać pod sąd wojskowy. Ona zaś umiera ze świadomością, że ojciec i brat — prawosławni — ponoszą śmierć jako wrogowie tej Sprawy. Dla której ona pracuje w szpitalu wojennym. Tragizm rodziny spotęgowany jest tem, że małżeństwo było dwuwyznaniowe i dwunarodowościowe; matka i córka Polki i katoliczki. — ojciec i syn prawosławni i Rosjanie. Odcinek na którym się akcja toczy to front północny na Białorusi.

Formę dramatyczno-sceniczną stanowi tok raczej epicki. Znaczący to autor nazywając utwór „opowieścią“. W lekturze przedstawia się żywą i zajmującą. Na scenie (amatorskiej) tragizmem obu głównych postaci serca słuchaczy poruszyć może.

„PRZYRODA I TECHNIKA“, miesięcznik poświęcony popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych, przynosi w numerze 10-tym z grudnia ub. r. bardzo ciekawe artykuły i notatki. Dr. J. Żurawski pisze „Jak mieszkało w czasach przedhistorycznych“. Ilustrują swe wywody odpowiednimi rycinami. W artykule dr. A. Łastowieckiego czytelnik znajdzie przystępnie omówioną kwestję t. zw. neutronów, którym wiele zajmuje się obecnie świat nauki. W artykule „Choroba Banga u ludzi“ pisał dr. Karasiński dowiada się czytelnik o nieznanym w Polsce chorobie, która zaczyna się obecnie szerzyć i może być przenoszona przez mleko i przetwory mleczarskie. Numer zawiera około 20 notatek z różnych dziedzin wiedzy. Adres Administracji: Książnica-Atlas, Lwów Czarnieckiego 12 — Prenumerata roczna 840 zł.

„PRZEGLĄD WSPÓŁCZESNY“ Nr. 129 za styczeń zawiera następującą treść: Władysław Chodasiewicz: „Współczesna literatura rosyjska“ — Stanisław Estreicher: „Stanisław Wyspiański w Uniwersytecie Jagiellońskim“ — Jerzy Smoleński: „Socjologia grup społeczno-geograficznych jako podstawa badań regionalistycznych“ — K. W. Zawadzki: „Marja Dąbrowska — historyczno-literackie znaczenie jej twórczości“ — Tadeusz Skowronski: „Konflikt o Wolne Żony Sabaudzkie“ — Stanisław Łukasik: „Współczesna powieść rumuńska“ — Joachim Metallman: „Zagadnienie przypadku“ — Maksy miljan Józef Ziomek: „Ze studiów nad czytelnictwem w Polsce“ — Marjan Henzel: „Rozbrojenie moralne a międzynarodowa współpraca intelektualna“ — Mieczysław Brahmert: „Z przeszłości polsko-francuskiej stosunków kulturalnych“ — Stanisław Srokowski: „Z publikacji o Pomorzu“ — K. W. Zawadzki: „W obronie tradycyjnej interpretacji „Wesela““ — Administracja: Kraków, ul. św. Tomasza L. 32.

Dziś i codziennie **„WANDA“** w teatrze świetnym

Naipiętniejszy twór kinematografii wszystkich czasów wynagrodzony I nagrodą przez Akademię sztuki filmowej w Paryżu. Fascynujący pełen realizmu i życiowego obraz realizacji genialnego **King-Vidora** film który pobit wszystkie rekordy

CZEMP WALLACE BEERY

Potężny dramat bez granicznej miłości, która w sercach ludzkich pozostawia wrazenia w rolach głównych

niezapomniany od wórcy głównej roli w filmie „SZARY JOM“ oraz JACKIE COOPER 9-letni chłopak, który swoją niezwykłą kreacją w powzyszym filmie stał się najwęższą sławą Hollywoodu. Pełne niezwykłego napięcia akcja — Międzynarodowy koncert gry — Niebywala realizacja. Zobaczcie Czemp z Wallacem Beery i Jackie Cooperem to znaczy zobaczcie najlepszy film dźwiękowy tego sezonu

Początek seansów o godz. 5, 7, i 9:10; w niedzielę i święta o g. 3 pop. Program Nr 15. Sala centralnie ogrzana.

Krwawe walki w Barcelonie

W Barcelonie i w innych miastach północnej Hiszpanii doszło w ostatnim czasie do krwawych rozruchów, które zostały wywołane przez organizacje anarchistyczne i komunistyczne. W czasie walk ulicznych padło wiele trupów. Na zdjęciu: główny urząd telegraficzny w Barcelonie i u góry: płk. Macia, prezydent autonomicznej Katalonii.

W Barcelonie i w innych miastach północnej Hiszpanii doszło w ostatnim czasie do krwawych rozruchów, które zostały wywołane przez organizacje anarchistyczne i komunistyczne. W czasie walk ulicznych padło wiele trupów. Na zdjęciu: główny urząd telegraficzny w Barcelonie i u góry: płk. Macia, prezydent autonomicznej Katalonii.

Między morzem a wulkanem.

W numerze styczniowym „Misyj Katolickich“ znajdujemy nader interesujący list O. Gerarda Piotrowskiego z miejscowości Toyohara w Japonii.

Z Aojamy, a właściwie ze wsi Buraku, wróciłem po św. Franciszku do Iwamizawy, ale nie na długo, albowiem już przy końcu tego miesiąca otrzymałem od biskupa polecenie, żebym się udał do parafii w Tomakomai, której miejscowy misjonarz japoński zachorował i musiał pozostać parę miesięcy w szpitalu.

Na drugi dzień, t. j. ostatniego października, mknął prędko nasz pociąg do Tomakomai. Krajobrazy nie były interesujące, bo wszędzie śniegi, tylko śniegi. Wleczkiem o g. 6-tej stanęliśmy z ks. Okubo zakurzeni śniegiem przed plebanją. Zadzwoniliśmy i wnet pojawiły się dwie Japonki, matka i siostra japońskiego misjonarza ks. Andrzeja Sasakibara, pozostającego w szpitalu. Ukłękły przed nami i dalej kłaniać się nam po pas. Myśmy nie kłękali, a to dlatego, że nie zdążyliśmy zdjąć butów i przekroczyć progu. Po przywitaniu się, zaproszono nas do pokoju. Przedstawił mi mój towarzysz paniom i zapowiedział, że zostanie w Tomakomai aż do powrotu ks. Andrzeja ze szpitala.

Staruszka, uśmiechając się, ustawicznie powtarzała: Komarimasu, komarimasu (testem zakłopotana czy Ojcu dogodzę). Nieraz miałem z niej pociechę. Prędko mówiła, tak, że jej nie rozumiałem, a ona — mnie. A stosując się do przepisów grzeczności, nie mogliśmy sobie zwrócić uwagi. To też wzajemnie potakiwaliśmy głowami, mówiąc: Tak, rozumie się, doskonale.

Tylko co położyłem się do łóżka, a o uszy moje zaczął się obijać olbrzymi huk fal morskich które niewymowną trwogą napełniały me serce. Szum ten, spotęgowany wyobraźnią i to w czasie nocnym, przybierał fantastyczne rozmiary i zdawało mi się, że znajduję się na okrecie i lada chwila mogę się znaleźć w otchłaniach morskich. Dłuższy czas powiek przykryć nie mogłem. Ciągłe ten sam szum, powtarzający się z pewnymi przerwami, dawał znać o potężnych siłach przyrody. Był to przypływ morza. Wśród strachu i dziwnego oczekiwania, nagle powstaje jakby zdwojony szum, trzeszczy powała i chwile się nieco łódka, a właściwie podłoga. Spałem na matach. Zaraz zrozumiałem, że to trzesienie ziemi. Po chwili przybiega staruszka, duka do drzwi i mówi, że

by się nie obawiać, bo to zwykły dziesięć (trzęsienie ziemi). Na drugi dzień opowiadałem o tem ks. Okubo, ale ten, uśmiechając się tylko, powiedział: „A przecież Ojciec znajduje się w Japonii“.

W czasie wolnym wyszliśmy poza miasto i oglądaliśmy góry otaczające miasto, a ponad niemi wznoszące się olbrzymie białe chmury pary wulkanicznej. Dzień i noc wznoszą się te opary, ustawicznie zwiastując, że wulkan dyshy i lada chwila wybuchną może i zalać lawą miasto u stóp jego położone. Teraz dopiero zrozumiałem, że nocny huk podziemny był znakiem życia tego wulkanu. Ileż razy wychodziłem za miasto, wzrok mój mimowoli zwracał się ku owym oparom wulkanicznym, wydobywającym się z czeluści górskich. Ludziom służyło jako sprawdzian wiatru. Aby dowiedzieć się, jaki panuje wiatr, wystarczyło wyjść i spojrzeć w stronę oparów wulkanicznych.

Niedaleko od nas, gdyż tylko godzinę drogi pociągami, znajduje się słynna na całe Hokkaido „dolina piekielna“ czyli po japońsku dziłgokutami. Byłem tam przed dwoma laty, a wrażenie okropne do dziś dnia w pamięci utkwiło. W miarę zbliżania się do niej czuło się powietrze przesycone siarozanem, a w miasteczku znaczy ciepło. Zdaleka słychać huk, syk i burkot podziemny. Pamiętam jak właściciel restauracji upomniął nas, abymy uważali, bo pod nogami czasem zapada się ziemia i można nabawić się nieszczęścia. Stawawszy tam, zobaczyłem góry, otaczające dolinę piekielną pokryta parówkami siarozanem i usłyszałem zewsząd bulgocącą wodę. Na paręset kroków przedemną wybuchła woda na kilka metrów wysokości, a para z otworów podnosi się wszędzie. Obok znowu oglądam krater o dwumetrowej średnicy, do którego rzucają się desperaci i pozbawiają się życia. Wystarczy dwa kroki postawić namiętni, a już człowiek sunie się do otworu. Opowiadał że po rzuceniu się nieszczęśliwca do krateru no paru minutach wypływają tylko same kości. Dudnienia podziemne są tak silne, że rozmowy tam się nie usłyszy. Oszołomiony tem wrażeniem, ze strachem, jakiego w życiu nie miałem, opuszczałem to miejsce.

Tuż przed świętami Bożego Narodzenia przygotowywałem się z kazaniem i to pierwszem. Kosztowało mnie to prawie cały tydzień i bez pomocy nauczyciela nie byłbym sobie dał rady. W kazaniu bowiem używa się stylu piśmennego, który zupełnie różni się od rozmowy

wy codziennej. Teraz zrozumiałem całą trudność misjonarzy, którzy zaczynają mówić kazania po drugim a nawet trzecim roku pobytu w Japonii. Wygłoszenie kazania różni się zupełnie od polskiego, bo kaznodzieja japoński musi mówić spokojnie, monotonię, a gdy chce zwrócić uwagę na coś, to zupełnie przyciszonym głosem to czyni, w przeciwnym razie będzie wyśmiany jako człowiek, który nie może opanować siebie. Dla natury polskiej to coś wręcz nieznośnego, ale się trzeba powoli do tego przyzwyczajać. Całymi dniami czytałem kazania wobec nauczyciela, który liczył moje błędy i ustawicznie poprawiał i pocieszał mię, że to przyjdzie z czasem.

W trzy dni przed świętami przyjechał ks. Andrzej Sasakibara, ale ponieważ wycieńczony był jeszcze chorobą, zostałem na czas świąteczny, aby mu we wszystkim pomagać. W wigilię Bożego Narodzenia pracowaliśmy cały dzień nad ustawieniem szopki przy pomocy dwóch chrześcijan. Wieczorem zaczęli się schodzić katolicy z okolic i oczekali w kaplicy aż do północy. Było około trzydziści osób na Pasterece. Z uderzeniem godz. 12-tej wszedłem z Mszą św., w czasie której ludzie śpiewali koledwy przy akompaniamentu harmonii. Po Ewangelii wygłosiłem moje krótkie kazanie, ciesząc się, że przynajmniej wyrecytowałem monotonię i godząc się z losem, że tak trzeba.

Ponieważ, jak wspominałem, jest tu szkoła niedzielna, przeto całe popołudnie już czekały dzieci na przedstawienie, które miało się odbyć w wigilię o godz. 7-mej wieczorem.

O godz. 7-mej zadzwonił dzwonek, otworzyła się kurtyna i rozpoczęło się przedstawienie. Składało się ono ze śpiewów, tańców narodowych, rozmaitych żartów anedot i t. p. Punktem najbardziej interesującym dla dzieci było rozdanie podarków. Radość nie miała końca. Przedstawienie trwało z przerwami do godz. 11-ej w nocy. Wrażenia Bożego Narodzenia zostały długo, a może i na zawsze w pamięci dzieci i pozostałych i kto wie czy niejedno z nich w przyszłości, oświecone łaską Bożą i wspomnieniem lat dziecińczych nie weździe na drogę zbawienia swej duszy“.

SPORT.

9 państw na mistrzostwach hokejowych Europy.

Na ręce organizatorów hokejowych mistrzostw Europy w Pradze wpłynęło już 9 oficjalnych zgłoszeń, a mianowicie Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Francji, Niemiec, Rumunii, Szwajcarii, Węgier i Włoch. Organizatorzy spodziewają się w najbliższym czasie oficjalnych zgłoszeń Polski, Anglii i Szwecji, chociaż udział tej ostatniej jest wątpliwy.

POPULARNOŚĆ PIŁKI NOŻNEJ W ANGLJI.

O popularności piłki nożnej w Anglii świadczy fakt, że w ub. sobotę na 32 meczach o mistrzostwo Ligi angielskiej obecnych było 619.870 widzów, przeciętnie zatem na każdy mecz przychodzi 20 tys. osób. Najwięcej widzów było na boisku Newcastle United. Drużyna ta broniąca pucharu angielskiego zgromadziła 47.554 widzów. Dalsze miejsce zajmuje Wolverhampton Wanderers — 40 tys. widzów. W kasie Newcastle United znajdowało się po meczu 3.173 funty angielskie.

O ZNIESIENIE AUTONOMJI SĘDZIÓW PIŁKARSKICH.

Na Walnem Zgromadzeniu Polskiego Związku Piłki Nożnej rozpatrzony będzie m. in. wniosek zgłoszony przez Lwowi O. Z. P. N. o zniesienie autonomii poszczególnych okręgowych kolegiów sędziów. Wniosek przewiduje utworzenie przy poszczególnych okręgach specjalnych wydziałów spraw sędziowskich, znajdujących się pod bezpośrednią kontrolą okręgu.

POLSCY I CZESCY NARCJARZE W JUGOSŁAWJI.

W narcjarskich mistrzostwach Jugosławji, które się odbędą w dniach 28 i 29 b. m. w Bochni wezmą udział również polscy i czescy narcjarze. Z Czechosłowacji startują Bartoń, Cifka i Szimunek, z Polski pojedzie 4-oh narcjarzy, zaproszonych przez delegata jugosłowiańskiego dr. Ivo Pirea, który w tym celu przyjechał do Krakowa.

Z okazji tych zawodów odbędzie się kongres słowiańskich Związków Narcjarskich.

WAJSÓWNA, PŁAWCZYK I SIEDLECKI NA STUDJACH W BUDAPESTCIE.

Do Budapesztu przybyli wysłani przez Polski Związek Lekkoatletyczny rekordzistka świata Wajsówna, mistrz Europy w skoku wzwyż Pławczyk i dziesięcioboista Siedlecki. Nasi lekkoatleci studjować będą w miejscowej Wyższej Szkole Kultury Fizycznej.

Dał skrzydła swym listom. Korzystaj z poczty lotniczej

FISHARMONJE SZKOLNE

„Schneider'a“

dlugość 1 m
szerokość 0.52 m
wysokość 1.12 m
4 oktawowe
system amerykański

po zmniejszonej cenie Zł. 650.—
poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34

HUMOR.

Tristan Bernard i lekarze. Tristan Bernard rozmawia z doktorem Melun.

— Zarabia pan pewno ładny grosz, doktorze?

— Złe czasy, odpowiada Melun, żaden z moich pacjentów nie reguluje honorarium.

— No, a spadkobiercy? — pyta Bernard.

Przyczyna. — Czemu twoja żona jest tak zazdrosna o twoją nową sekretarkę?

— Przed naszym ożenkiem była moją sekretarką.

Oszczędni Szkoci. O'Connor zamierza kupić łapkę na myszy. Wchodzi do sklepu i studjuje długo mechanizm łapki. Odklada ją wreszcie na bok i z rozczarowaniem oświadcza:

— Nie mogę kupować łapkę na myszy, które ruszą mysz dopiero wtedy, gdy zjadła ona już przynętę ze słoniny.

Co słychać w Krakowie.

Sobota 21: św. Agnieszki.
Niedziela 22: św. Wincentego, Męcz.
Niedziela 22: wschód słońca o godz. 7.12, zachód o godz. 15.57.

USTĄPIENIE WOJ. KWAŚNIEWSKIEGO?
Jak podaje wczorajszy „Naprzód“, woj. krakowski, dr. M. Kwaśniewski, ma ustąpić ze swego stanowiska. W miejsce jego wymieniają rozmaite osobistości związane ściśle ze sferami rządowymi. Wojewoda Kwaśniewski przebywa obecnie na urlopie, z którego — zdaniem „Naprzodu“ — już nie wróci na swe dotychczasowe stanowisko.

NOWY KIEROWNIK KRAK. SĄDU OKR. KARNEGO. Kierownictwo krakowskiego sądu okręgowego karnego objął długoletni sędzia tegoż sądu dr. Piłarski. Dotychczasowy kierownik krak. sądu okr. karnego s. Grodecki, przydzielony został do krak. sądu apelacyjnego.

KOLENDY W RADJO. W niedzielę, dnia 22 bm. rozgłośnia krakowska, stosując się do licznych wyrażonych życzeń, transmituje o godz. 12-tej z Bazyliki OO. Franciszkanów, kolendy w wykonaniu Chóru Cecylijańskiego pod dyr. p. dr. Józefa Życzkowskiego.

INAUGURACJA SEZONU W KINIE „BAGATELA“. W dniu wczorajszym odbyło się w „Bagateli“ uroczyste otwarcie kina dźwiękowego. Na inaugurację dyrekcja kina wyświetliła film p. t. „Kobieta z Monte Carlo“ z Lil Dagover w roli głównej.

NA WCZORAJSZYM TARGU płacono następujące ceny: mleko niezbiernane 1 litr 20—25 gr; śmietanka słodka 45—55 gr; śmietana kwaśna 1—1.50 zł; ser zwyczajny 1 kg. 60—80 gr; masło deserowe 2.8 0zł; zwyczajne 2.20—2.40 zł; jaja świeże sztuka 10—11 gr; ziemniaki 1 kg. 8—10 gr; buraki ćwikłowe 6—10 gr; ciecierzycy 20—25 gr; pietruszka 15—20 gr; marchew 12—15 gr; włoszczyzna świeża 20—25 gr; seler 20—25 gr; jabłka 0.30—1.40 zł; kury sztuka 2.50—3.50 zł; kaczki 3—3.50 zł; gęsi żywe 5—7 zł; bity 4—5.50 zł; indyczki i indyki 5—9 zł; zając 2.20—2.80 zł; karp żywy 1 kg. 2.20—2.30 zł; szczupak 3—3.50 zł; sandacz żywy 4 zł; lin 2—2.20 zł; brzana, leszcze 3—3.50 zł; świnki 2.50—3 zł; wiślane drobne i średnie 1.40 do 1.60 zł.

RANIONY PRZY PRACY. Wczoraj na dworcu towarowym uległ wypadkowi przy przetaczaniu wagonów St. Gimiński z Górki Narodowej, funkcjonariusz kolejowy. Uderzony buforami wagonu, doznał on potłuczenia klatki piersiowej i ran ciętych na głowie. Przewieziono go do szpitala Bonifratrów.

OKRADZONY W URZĘDZIE POCZTOWYM NA UL. PODWALE. Niedawno pisaliśmy o licznych kradzieżach, zdarzających się w urzędzie poczt. na ul. Podwale. Panuje tam przy okienkach wielki ścis i natłok, co jest doskonałą okazją dla złodziei. Ostatnio J. Pałkowski, urzędnik Monopoli Tytoniowej zgłosił, że skradziono mu tam z kieszeni portfel zawierający 200 zł. gotówką i weksel na 300 zł.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY
DZIS Błękitny Bal Stowarzyszenia Słuchaczy Wyższego Studium Handlowego w Krakowie. w salach Starego Teatru.

ZABAWA STARSZOHCARSKA odbędzie się w sali Saskiej, ul. św. Jana 6, I. p. w sobotę 21 bm. Zaproszenia wydaje się codziennie od 12.30—13 w Ognisku Harc. Rynek Gł. 32. II. piętro.

DOROCZNY OBYWATELSKI BAL DOBRO CZYNNY. Szerokie sfery mieszczaństwa Krakowskiego, życzliwe dziełu Ks. Kuznowieca, ustanowiły uznać doroczny bal mieszczański w salach Bolońskiego, Rynek główny 34. w dniu 4-go lutego b. r., na cel najuboższej, a szczególnie bezrobotnej młodzieży przemysłowej i rękodzielniczej, pozostającej pod opieką Związku. Nie wątpimy, że na balu tym spotka się całe mieszczaństwo Krakowa, by choć w trudnej ogólnej sytuacji odetchnąć w miłej atmosferze swobodnej a wytwornej zabawy. Zaproszenia wydaje Sekretariat Zw. Młodz. Przem. i Rękodz. w Krakowie, ul. Skarbowska 2, telefon 125—98.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Sobota: „Mademoiselle“.
Niedziela po poł.: „Krowoderskie zuchy“.
Niedziela wieczór: „Mademoiselle“.
Poniedziałek: „Mademoiselle“.

REPERTUAR KINOPATRÓW.

SWIT: „Walka o honor“ (Ken Maynard).
WANDA: Czemp (Wallace Beery).
APOLLO: „Pieśń nocy“ (Jan Kiepura).
SZTUKA: „Rome Express“ (Conrad Veidt).
UCIECHA: „Pod fałszywą flagą“ (Gustaw Fröhlich).
ADRIA: „Dziesięciu z Pawiaka“ (film polski).
SŁONCE: Kongres tańcy. (Liljan Havey)
PROMIEN: „Monte Carlo“ z Jeanette MacDonald i Jac. Buchananem.
ATLANTIC: Doly robi karierę oraz walc

Międzynarodowy złodziej przed sądem apelacyjnym w Krakowie.

Przed Trybunałem Sądu Apelacyjnego w Krakowie odbyła się w dniu wczorajszym rozprawa apelacyjna przeciw Bejnyszowi Stoliczkiemu z Warszawy oskarżonemu o to, że dnia 18 listopada 1929 r. skradł z wystawy sklepu jubilerskiego Karola Czaplickiego w Krakowie przy Placu Marjackim 1, dwa pierścienie, a mianowicie platynowy z brylantami wartości 1680 zł. i pierścień złoty ze smaragdem i brylantami wartości 1280 zł.

Kradzieży tej dokonał oskarżony w ten sposób, że przyszedł do sklepu Czaplickiego zamówić okucia srebrne do albumu i korzystając z tego, że zajęta w sklepie Andrea Czaplicka obsługiwała dwie panie, które kupowały naszyjnik — niepostrzeżenie uchylił okno wystawy i skradł pierścienie, poczem sklep opuścił, oświadczając, że przyjdzie później.

Policja mimo energicznych poszukiwań nie zdołała sprawy ująć, dopiero udało się jej to w lutym 1932 roku, kiedy oskarżony poraz drugi przyjechał na gościnne występy do Krakowa i chciał się dopuścić kradzieży na szkodę

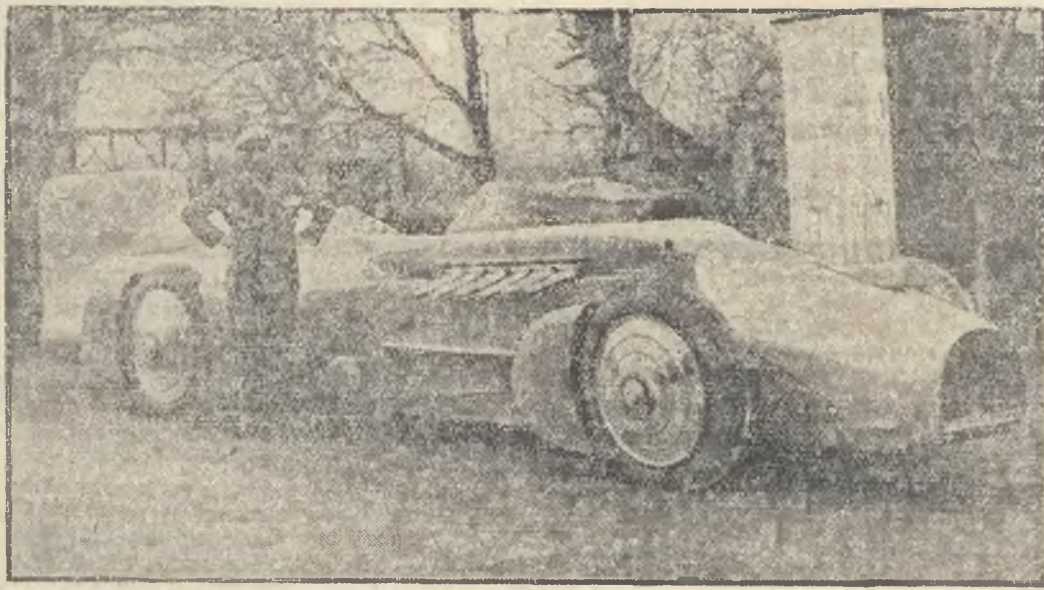
jublera Majera w Krakowie przy ul. Florjańskiej i wtedy został aresztowany. Oskarżony jest znanym złodziejem sklepowym i za kradzieże biżuterji z wystaw był już kilkakrotnie karany przez sądy w kraju i zagranicą.

Za czyn ten odpowiadał oskarżony przed Sądem Okręgowym Karnym w Krakowie w kwietniu ub. r. Trybunał po przeprowadzeniu rozprawy i przesłuchaniu świadka Andrei Czaplickiej, która stanowczo rozpoznała w oskarżonym sprawcę kradzieży, zasądził oskarżonego na 4 lata więzienia.

Od wyroku tego apelował oskarżony i w dniu wczorajszym odbyła się rozprawa przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie, który po przemówieniu prokuratora i obrońcy wyrok Sądu I Instancji uchylił i obniżył karę z 4 lat więzienia na 2 i pół.

Trybunałowi przewodniczył s. a. Dr. Wołoszczuka, wotowali s. a. Dr. Gniewosz i s. a. Dr. Jek, oskarżał prokurator apel. Dr. Stapor, bronił adwokat Dr. Pieszowski.

„Błękitny Ptak“ gotów do walki o rekord.

Oto potężny samochód wyścigowy „Błękitny Ptak“ z 2.500 konnym motorem, na którym Campbell zamierza na torze wyścigowym w Daytona Beach, pobić swój dawny rekord, wynoszący 408 kilometrów na godzinę.

KINOTEATR DZWIĘKOWY „ŚWIT“ DOM KATOLICKI PRZY UL. STRASZEWSKIEGO 18.

Od środy, dnia 18 stycznia.

Film o niebywale emocjonującej akcji. (Wersja francuska). Film 100% dźwiękowy

WALKA O HONOR

Wspaniały dramat sensacyjny! — Akcja toczy się na tle przeludnionych plenerów amerykańskich gór skalistych.

Nieustraszonego bohatera, wielokrotnie podziwianego ulubieniec miłośników sportu **Ken Maynard** toczy homerowe boje z falangą nieprzyjaciół poświęcając swe życie do ostatniej kropli krwi — dla przyjaciela. — Walka o honor to potężny dramat, który zachwyci oszołomami i olśni widzów, tematem, grą i wystawą. —

Początek przedstawień o godzinie 5-tej, 7-mej i 9-tej. W święta o 3, 5, 7, 9. Zniżki dla P.T. Urzędników, Wojskowych i Akademików.

miłości (Liljan Harvey).
KINO DOMU ŻELNIERZA: Od 19 do 24 b. m. film p. t. „Dzwonnik z Notre Dame“ (w roli gł. Lon Chaney).

„ŻYDÓWKA“, opera Halevy'ego ukaże się we wtorek, dnia 24 bm. wieczorem, w opracowaniu muzycznym dyr. Bol. Wallek-Walewskiego. w reż. J. Stepińskiego. W roli tytułowej wystąpi gościnnie tylko raz jeden na naszej scenie znakomita śpiewaczka — primadonna opery warszawskiej i lwowskiej, Helena Lipowska, która w tej partji odnosi niezwykły sukces artystyczny. Partnerami naszego gościa będą pp.: Szymonowicz (Eleazar), Mazanek (Kardynał), Link-Darecka (Księżna Eudoksja), Woźniak (Księżę Leopold), Mazurek (Burmistrz).

MAURYCY ROSENTHAL, znakomity pianista-wirtuoz, którego grę cechuje wysoka kultura, smak i wytworność, wystąpi z jedynym koncertem w niedzielę 22 b. m. w Starym Teatrze. Maurycy Rosenthal należy do tej nielicznej plejady wybitnych pianistów, dla których o szaleniactwie technika paleowa, rozmaitość w dynamice i niezwykła interpretacja stały się synonimami największej sławy.

KINO MUZEUM — wyświetla w sobotę i w niedzielę film p. t.: „Neapol śpiewające miasto“. W roli głównej Jan Kiepura i Brygida Helm. Ponadto dodatki dźwiękowe.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

W KOŚCIELE ŚW. BARBARY w niedzielę dnia 22 b. m. w czasie Mszy św. o godz. 10-tej, odpowie szereg koleń Chór państwowego Pedagogium pod kierunkiem Dra Życzkowskiego.

Sukces wystawy Krzyżanowskiego i wystawy grafiki Kowalskiego.

Otwarta niedawno w Pałacu Sztuki wielka wystawa nieznanego dzieł znakomitego malarza Konrada Krzyżanowskiego, poraz pierwszy zebrana w takiej ilości w Pałacu Sztuki zyskuje sobie coraz więcej zwolenników i gromadzi bardzo wiele publiczności. Z wystawy tej powinni skorzystać wszyscy, którzy interesują się tym rodzajem sztuki jaką reprezentują kapitalne dzieła Krzyżanowskiego, jego portrety kobiece, pełne czaru i wyrazu, portrety męskie i obrazy rodzajowe. Na obecnej wystawie jest ich sto kilkadziesiąt. Po zamknięciu tej wysta-

wy dzieł zmarłego artysty w Krakowie wrócą one do prywatnych zbiorów, skąd pochodzą. Grafika Kowalskiego, szlachetna, o dużych walorach artystycznych dopełnia idealnie całości tej pięknej ekspozycji. Szkoły nasze powinny zobaczyć tego mistrza i dla nich też dyrekcja Pałacu Sztuki daje specjalne zniżki.

W SPRAWIE NOWYCH AKCYJ TOW. PRZYJ. SZTUK PIĘKNYCH.

Na liczne zapytania zwłaszcza z prowincji dyrekcja Tow. donosi, że nowe akcje nabywać można codziennie w kancelarji Pałacu Sztuki (Kraków, Plac Szepeński 4) w cenie na rok zł. 21.50; w cenie policzona już jest przesyłka poleconą. Akcjonariusze krakowscy płacą zł. 20.50, przy kasie Pałacu Sztuki, w godzinach od 10 rano do 3 pop. Premja za rok 1932 zostanie doręczona zupełnie bezpłatnie wszystkim posiadaczom akcji w pierwszych dniach lutego. W tym roku powinien każdy posiadać akcję Tow., dającą duże korzyści, przez co również przyczynia się do rozwoju tak bardzo zasłużonego Krak. Tow. Sztuk Pięknych, które niebawem będzie święciło 85-letnie swego istnienia.

Kto był właściwie na gruszy?

Niecodzienną sprawę rozstrzygał onegdaj Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem s. a. Wołoszczuka. Jako oskarżony stanął Alojzy Kawala z Myślachowic, oskarżony o kradzież owoców z ogrodu Zezyków w Myślachowicach w sierpniu 1931 r., następnie o to, że schwytany na kradzieży strzelał z rewolweru do Zezyka i jego zięcia Głucha a następnie że użył wobec nich groźb by powstrzymać ich w pościgu. Sprawa byłaby zupełnie szablonowa, gdyby nie to, że w toku przewodu apelacyjnego wylonilo się trudne pytanie, kto był właściwie na gruszy i czy był nim osk. Kawala. Przesłuchani bowiem dodatkowo na wniosek obrony świadkowie stwierdzili, że krytycznej nocy było bardzo ciemno, że nie można było prawie nic widzieć, a Zezykowie usłyszawszy, że w ogrodzie jest złodziej, urządzili na niego prawdziwe polowanie, obstawiając tyraljerką gruszę, poczem zaczęli ją systematycznie ostrzeliwać, by zmusić złodzieja do poddania się. Gdy w końcu złodziej z gruszy, spotkał się z nieprzewidzianą odsieczą sąsiadów Zezyków, którzy więźnia odbili z rąk oblegających. Sami Zezykowie mówili raz, że złodziejem był oskarżony, to znów wymieniali inne nazwiska, z czego wynikało, że sami nie wiedzą kto nim był. Oskarżony natomiast tłumaczył się, że jest zamożnym rolnikiem, więc nie miał ochoty ani potrzeby wlaźić na cudze grusze po nocach z rewolwerem w ręku. Ponieważ dotychczasowe wyniki nie wyjaśniły dostatecznie tajemnicy tej sprawy, Trybunał postanowił na wniosek obrony dopuścić dalsze dowody. Może tym razem wyjaśni się ostatecznie, kto był tym misiem na drzewie. Oskarżał prokurator Gniewosz, bronił adw. dr. Knoebel.

Most im. „Marsz. J. Piłsudskiego“

Oczywiście „czynnik miarodajny“ naszego miasta nie mogły się powstrzymać od tego, by się nie uklonić grzecznie w stronę panującego reżymu i — narazie bez uchwały Rady miasta — pochopnie nazwały IV most imieniem marsz. Piłsudskiego. Dopiero na onegdajszym posiedzeniu sekcji szkolnej (!) Rady m. uchwalono przedstawić Radzie miejskiej wniosek w sprawie nazwania nowego mostu żelaznego.

Projekt „Głosu Narodu“, by nazwał IV most imieniem królowej Jadwigi, spotkał się z miłym przyjęciem wśród społeczeństwa krakowskiego. Niestety, „większe względy“ widocznie posiada u nas marszałek, niż królowa.

Bal Prasy.

Wznowienie w roku ubiegłym tradycji Balów Prasy w Krakowie okazało się trafne. Balle Prasy były dawniej najświetniejszą zabawą karnawału krakowskiego, to też elita towarzyska chętnie powróciła do tego charakteru dorocznego Balu Prasy, który już obecnie zapowiada się jako największa i najwspanialsza zabawa tego sezonu. Niezwykłą atrakcją Balu Prasy — który odbędzie się 1 lutego w Starym Teatrze — będzie wybór „Królowej Balu“. Do tańców przygrywać będzie najlepsza orkiestra w Krakowie, a komitet licząc się z czasami kryzysowymi, ustalił już obecnie dogodny cennik bufetowy tak, że potrawy kosztować w nim będą gości taniej niż w domu. Bal Prasy urządza jest na cel poważny, t. j. fundusz wdów i sierót po dziennikarzach, to też udział w Balu da uczestnikom mile przeświadczenie, że przyczyniają się do powiększenia tego funduszu.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Życie gospodarcze. 508 bankructw w 11 miesiącach.

Statystyka zanotowała spadek liczby bankructw w listopadzie roku ub. w porównaniu z miesiącami poprzednimi. W miesiącu tym bowiem było ogółem 29 upadłości wobec 32 w październiku, a 59 w listopadzie 1931 roku. Z tych 29 bankructw przypada na województwa centralne 17, południowe 5, zachodnie 7.

W okresie pierwszych 11-tu miesięcy ub. r. ogłoszono w Polsce 508 upadłości wobec 699 w tym samym okresie r. 1931. Jeżeli idzie o rodzaj przedsiębiorstw, to 29 bankructw przypada na spółki akcyjne, 58 na spółki z ogr. odpowiedzialn., 59 spółdzielnie, 71 spółki firmowe i komandytowe, a 291 na przedsiębiorstwa jednoosobowe.

Mniejszą liczbę upadłości trudno byłoby uważać za oznakę poprawy sytuacji gospodarczej. Natomiast faktem jest, że wobec wygórowanych opłat sądowych wiele przedsiębiorstw upadających w porównaniu z wierzycielami przeprowadza likwidację w drodze pozasądowej, co w wysokim stopniu zmniejsza koszty upadłości. Tego rodzaju bankructwa uchylają się, rzecz jasna, z pod wszelkiej statystyki.

Nowa ustawa aptekarska.

Rząd wniósł do Sejmu projekt ustawy aptekarskiej, regulującej sprawy, związane z powstawaniem i prowadzeniem aptek na terenie całego państwa. Ustawa ta zastąpić ma 5 różnych ustaw w tym zakresie, obowiązujących dotychczas na poszczególnych terytoriach, a mianowicie: ustawę z r. 1844 dla woj. centralnych, ustawę niemiecką z r. 1801 dla woj. zachodnich, ustawę austriacką z r. 1906 dla woj. południowych, ustawę rosyjską z r. 1905 dla woj. wschodnich, oraz ustawę węgierską, obowiązującą na pewnej części Spisza. Projekt ustawy wprowadza zasadniczą zmianę, polegającą na osobistym i dożywotnim nadawaniu koncesyj na apteki, przyczem koncesje te będą mogły być nadawane wyłącznie osobom, posiadającym dyplomy aptekarskie drogą konkursu.

Projekt ustawy ustala szczegółowo obowiązki aptek, dzieląc je na dwie zasadnicze kategorie: apteki publiczne i zakładowe. Ustawa przewiduje dla aptek wyłączenie detalicznej sprzedaży wszelkich środków leczniczych. Szereg postanowień ustawy dotyczy personelu aptek, nadzoru nad aptekami, dzierżawy i t. d. Postanowienia karne za różne przekroczenia w tym zakresie przewidują kary do miesiąca aresztu i grzywny 1.000 zł. łącznie z pozbawieniem koncesji.

Wyłączenie detalicznej sprzedaży wszelkich środków leczniczych przynajmniej przez projekt aptek — jest pośrednio wymierzona przeciw składom aptecznym (drogerjom), które dotychczas prowadzą w pewnym zakresie sprzedaż niektórych środków leczniczych.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie.

Rokowania handlowe polsko-austriackie, których dalszy ciąg odbywa się obecnie w Wiedniu doprowadziły do uzgodnienia przeważającej części wykazu cel preferencyjnych, które Polska byłaby w możności przyznać Austrii. Nie uzgodnione zostały dotychczas jeszcze sprawy dotyczące eksportu węgla i trzody chlewnej z Polski do Austrii. Rokowania, które prowadzone są w tempie przyspieszonym ulegną prawdopodobnie krótkiej przerwie, celem umożliwienia obu delegacjom porozumienia się ze swoimi rządami co do tych ostatnich spraw.

Czas ochrony dla zajęcy i bażantów.

Z krakowskiego Oddziału Małop. Towarzystwa Łowieckiego donoszą nam, że w myśl przepisów łowieckich sprzedawanie, kupowanie, przewożenie i przenoszenie zajęcy, jak również podawanie ich w jadłodajniach, po 24-go stycznia jest wzbronione. Tęsam zakaz obowiązuje co do bażantów, jarząbków, dzikich gołębi, kwi czolów i paszkotów po 10 lutego, co do sarników, samie jelenia i daniela po 25 lutego, a co do dzików i dzikich kaczek po 10 marca. Nadto objęte są nadal powyższym zakazem kuropatwy i głusze, sarny-kozły, jelenie-hyki i danielę-rogacze.

Giełdowe ceny zboża

Na giełdzie zbożowej w Krakowie notowano wczoraj następujące ceny: pszenica dworska czerwona 29.50—30, biała 28—28.50, targowa stand. 25.50—26, dworska czerw. 74.75 82—32.50, żyto dworskie stand. 17.25—17.50, targo we stand. 16.75—17.25, słoma długa 5.25—5.50, mąka pszenna okr. krak. grysik pszenny 56.50—57, grysikowa 55—56.50, 45% 51.50—52.50, mąka żytnia okr. krak. I gat. 0—53% 17.75—18.25, II gat. sikkowa 17.50—17.75, mąka żytnia okr. Poznań. I gat. 0—65% 27.75—28.25, pęczak chłopski bez worka 21—22, siewianka jęczm. chłopska bez worka 22—23. Tendencja nadal silniejsza, dowozy małe.

Podatki...

P. Lewakowski, właściciel rozległych dóbr Izdebnik, jest „państwowcem”. Jest nim jako prezes „Strzeleca” i wybitny działacz B. B. na terenie powiatu wadowickiego. Głośną była nie dawno sprawa wycięcia w dobrach, stanowiących własność Lewakowskich — 160 morgów młodego lasu w Baczynie Las ten sprzedano żydowi Zimmerspitzowi ze Skawiec, który młodzieńcze drzewka wywoził wagonami na choinki do Prus. Wspaniałe lasy Harbutowie, Palczy, Baczyna, Budzowa, Chelma, Zakrzowa i t. d. z majątku izdebnickiego, są w ten sposób od lat dziesięciu wycinane — z przeznaczeniem wykarczowanych gruntów na parcelację. Wszystkie plany wycinania lasów były, jak twierdził p. Lewakowski, zatwierdzone przez władze...

Obecnie gospodarka już nie tylko leśna, ale i rolna i przemysłowa p. J. Lewakowskiego (posiada on w Izdebniku fabrykę wódek) jest przedmiotem zainteresowania — tym razem władz skarbowych. Specjalne komisje skarbowe przeprowadzają badania ksiąg p. Lewakowskiego, gdyż okazało się, że szereg transakcji parcelacyjnych, handlowych i t. d., które ze względów podatkowych winny w księgach figurować — nie został w nich uwidocznił. Rewizja ksiąg prowadzona jest pod bezpośrednim nadzorem Izby Skarbowej w Krakowie i przypuszczać należy, że doprowadzi do ostatecznego ustalenia wysokości „nychybień” podatkowych izdebnickiego „państwowca”. Należy również oczekiwać, że żadne uboczne wpływy nie przeszkodzą całkowitemu wyjaśnieniu sprawy

i wyciągnięciu z niej ustawy przewidzianych konsekwencji.

Innego rodzaju a wiece charakterystyczny przykład z dziedziny podatkowej mamy pod ręką. Platnik w tym wypadku nie jest ani prezesem żadnego „Strzeleca” ani też nie położył zasług przy wyborach... Posiada jednak kilka drobnych parcel pod Krakowem, z których skrupulatnie płaci podatek gruntowy.

Pozostała jednak w jakiś sposób z tytułu tego podatku zaległość w kwocie... 15 groszy. Otrzymuje więc z urzędu podatkowego (Kraków III. U. S.) nakaz na zapłacenie tej zaległości, t. j. 15 gr., ale wraz z 10% dodatkiem kryzysowym do podatku, t. j. 1 grosz, ponadto oczywiście odsetki zwłoki w kwocie... 2 grosze, plus należność ewidencyjna 1 zł. 50 gr., plus koszty upomnienia 1 zł. 50 gr., plus koszty inkasa 1 zł. 50 gr. Razem tedy zaległość 15-groszowa wraz z dopłatami wyniesia:

Zaległość	15 gr.
10% dodatek	1 gr.
Odsetki zwłoki	2 gr.
Należ. ewidencyjna	1 zł. 50 gr.
Upomnienie	1 zł. 50 gr.
Inkaso	1 zł. 50 gr.
Razem	4 zł. 68 gr.

Z tytułu zatem 15 groszy zaległości zapłacił ów podatnik kwotę 32 razy większą. A niechby tylko nie zapłacił jej w terminie, wówczas dołączyłby się jeszcze odpowiednie koszty egzekucyjne...

Fakty te nie wymagają żadnych komentarzy.

Od piątku, dała 13 stycznia 1933 „SŁONCE” w kinie/teatrze Lubicz 15.

Arcydzieło, które bije na głowę najwspanialsze filmy świata oszałamiając przepychem najsztubniejszej sztuki.

Kongres Tańczy

Henry Garata i uroczej Lil Dagower. rasowej

wspaniały romans młodej wiośnianej miłośki pięknej dziewczyny i potężnego cesarza na tle cudownych walców Straussa i siarczystych marszów Schuberta. — Naświetniejsze kreacje — żywiłowatą wywołaną pięknej ulubienicy

Ceny wstępów mimo wielkich kosztów nie podwyższone Pocz seansów o g. 5, 7, i 9.

Giełda krakowska.

Kraków, 20. 1. (PAT). Giełda: 4 proc. pożyczkowa 56 i pół; 3 proc. pożyczkowa budowlana 42.40. Poza giełdą: Przeworsk 270; w walutach: dolar 8.90—8.92. Reszta bez zmian.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa. (PAT). Dewizy: Belgja 123.70; Londyn 29.92; N. Jork 8.925; N. Jork telegr. 8.928; Paryż 34.85; Szwajcaria 172.12; Włochy 45.70; Berlin w obr. pryw. 212.15. Tendencja niejednolita.

KURSY OBLIGACYJ.

Akcje: Bank Polski 81 i pół, 81—82; Warsz. Tow. Fabr. Cukr. 15.40, Ostrowiec ser. B. — 23.75. Tendencja niejednolita.

Pożyczki: 3 proc. budowlana 41 i pół; 4 proc. inwest. 103 i pół; 5 proc. kolejowa 37 i trzy czwarte; 6 proc. dolarowa 58 i jedna czwarta; 4 proc. dolarowa 55 i trzy czwarte; 7 proc. stabilizacyjna 55.63, 56.50, 56.61 setki. Listy Zastawne BGK bez zmian. Pożyczki mocniej, listy słabsze.

Dolar pryw. w Warszawie z godz. 12.30 — 8.91 i jedna czwarta.

Pożyczki polskie w N. Jorku: dolarowa 55 i pół; dilonowska 62; stabilizacyjna 54 i jedna czwarta, 55; warszawska 40.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zurych. (PAT). Paryż 20.25 i jedna czwarta; Londyn 17.37; N. Jork 5.19; Belgja 71.92 i pół; Włochy 26.57; Hiszpanja 42.45; Holandia 208.57 i pół; Berlin 123.40; Wiedeń 73.05; noty 59.80; Sztokholm 94.70; Oslo 89.10; Kopenhaga 87.20; Sofja 3.76; Praga 15.37; Warszawa 58.15.

Przesilenie bez zmian.

Bank Gosp. Krajowego opublikował swoje sprawozdanie miesięczne z charakterystyką położenia gospodarczego w listopadzie ub. r. Nie wykazało ono żadnych zmian na lepsze. Tęsam ciężka sytuacja rolnictwa spowodowana niskim poziomem cen artykułów rolnych i trudnością zbytu, a położenie międzynarodowe na dłuższy czas nie obiecuje wydatniejszej pomocy dla produkcji rolnej. Dostosowując się do tych perspektyw, rząd skoncentrował akcję na obniżeniu cen wyrobów przemysłowych.

Działalność kredytowa banków kureczyła się nadal. W kopalnictwie węglowym nastąpił spa-

dęk wydobycia wskutek zmniejszonego zbytu na rynku krajowym i zagranicznym.

W dziale przemysłu przetwórczego listopad zaznaczył się spadkiem zatrudnienia i obrotów. Sezon martwy w budownictwie pociągnął za sobą ograniczenie pracy w gałęziach przemysłu z budownictwem związanych, a więc w przemysle mineralnym, drzewnym i wyrobów metalowych.

Rezolucja za skróceniem czasu w przemyśle.

Według doniesień z Genewy na czwartkowym posiedzeniu konferencji międzynarod. w sprawie wprowadzenia skróconego czasu pracy w przemyśle, przyjęta została rezolucja, opracowana przez Międzynarodowe Biuro Pracy, a wniesiona w imieniu reprezentantów rządowych szeregu państw. Za przyjęciem rezolucji padło 41 głosów przedstawicieli rządowych i grup robotniczych. Przedstawiciele 7 rządów wstrzymali się od głosowania. Reprezentanci rządu angielskiego, portugalskiego i brazylijskiego głosowali przeciw rezolucji. Przedstawiciele grupy pracodawców głosowali również przeciw rezolucji. Po głosowaniu oświadczyli pracodawcy, że mimo to wezną udział w dalszych obradach.

Obecnie przystąpi konferencja do obrad szczegółowych nad opracowaniem konwencji międzynarodowej w sprawie ograniczenia czasu pracy.

Przyjęta onegdaj rezolucja ujęta jest w formę ogólną i nie wdając się w żadne szczegóły stwierdza, że wprowadzenie 40-godzinnego tygodnia pracy jest jednym ze skutecznych środków prowadzących do złagodzenia klęski bezrobocia. Po odrzuceniu wniosku grupy robotniczej, domagającego się zakazu obniżki płac tygodniowych i miesięcznych, — kwestja wyrównania wynagrodzenia za pracę pozostaje otwarta.

IMPORT JAJ OD ANGLJI ZMALAŁ.

Ogólny przywóz jaj do Anglii wykazał w r. 1932 poważne zmniejszenie w porównaniu z rokiem 1931, wynoszące pod względem ilości przeszło 20 proc. Udział Polski wynosił 1.9 miliona wielkich setek, czyli, nasz przywóz stanowił 10 proc. ogólnego importu. Polska znajduje się na trzecim miejscu wśród importerów.

Ogólnozwiązkowe zjednoczenie „Torgsin” w Z. S. R. R.

wyduje bezpośrednio ze swych magazynów wszelkiego rodzaju towary i artykuły żywnościowe oraz dostarcza na terytorium ZSRR przesyłki żywnościowe po przekazaniu waluty z zagranicy. Magazyny Torgsinu posiadają w 220 miastach ZSRR wielki wybór wszelkiego rodzaju towarów, a mianowicie: włókienniczych, trykotaży, obuwi, bielizny, oraz wszelkich przedmiotów codziennego użytku, po cenach umiarkowanych. Obecnie został wydany nowy cennik „Torgsinu” z cenami znacznie niższymi, który wysłał się na żądanie. Również na specjalne żądanie wysłał się kompletny spis oddziałów „Torgsinu” w ZSRR. W celu dostarczenia adresatowi produktów i wszelkiego rodzaju towarów z magazynów „Torgsinu” należy przekazać odpowiednią sumę w dolarach do „Wniesztorbanku” w ZSRR, Moskwa, Nieglinnaja 12, na konto „Torgsinu” Nr. 75a., z podaniem dokładnego adresu, imienia i nazwiska odbiorcy. Ilość i suma przekazów dla jednego odbiorcy nie jest ograniczona. Wniesztorbank skutecznie wypłaty przekazów na „Torgsin” adresatowi za pomocą specjalnych bonów, upoważniających do odbioru towarów z magazynów „Torgsinu”. Pożatem można przesłać walutę w listach wartościowych bezpośrednio pod adres oddziału „Torgsinu” przy Gosbanku w miastach najbliższych od miejsca zamieszkania adresata, którego dokładny adres należy wskazać. Osoby, którym przekazano walutę do miast, w których „Torgsin” nie ma swych magazynów, otrzymują jednocześnie z zawiadomieniem o wpływie waluty również cennik towarów. Po otrzymaniu zamówienia na dany towar, najbliższy oddział „Torgsinu” wysłał odośnie towary przesyłką, doręczając adresatowi przez pocztę, który odbiór kwituje po sprawdzeniu zawartości. W danym wypadku za koszty związane z przesyłką oraz opakowaniem, z przekazanej sumy odlicza się 1 rub. z przesyłki do 10 kg., z przesyłki do 20 kg. — rub. 1.50. Uwaga! 1 dolar rub. 1.94. — Wszelkie przekazy na „Torgsin” przyjmują: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Zachodni, Powszechny Bank Kredytowy oraz Bank Udziałowy w Warszawie, Bank Kupiecko-Przemysłowo-Spółdzielczy w Pińsku oraz Bank Handlowy w Katowicach.

Jednocześnie komunikujemy, iż obywatele polscy w sprawie przesyłek odbiorczych mogą się informować w firmach: B-cia Jabłkowski Bracka 25 w Warszawie, „Konsum” przy Wileńskiej Manufakturze — Łódź, Rokicińska 54, Sokol i Zylberferng — Białystok, Sienkiewicza 44, zaś w sprawach żywnościowych — w firmach: B-cia Pakulscy, Bracka 22, B-cia Hirsfeld, Marszałkowska 141, „A la Fourchette” Marszałkowska 113, Biuro Posyłek, Nowogrodzka 36 w Warszawie, B-cia Ignatowicz — Piotrkowska 96 i S. Diezkin — Piotrkowska 8 w Łodzi, Abramski, Piaskowa 9 — Grodno, Sagalowitz, Rennerstiftgasse 9 w Gdańsku. — Firmy te dostarczają adresatom przesyłki bez żadnej dopłaty z ich strony. Telefonicznych informacji w sprawie „Torgsinu” udziela Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR w Polsce, Warszawa, Koszykowa 4, tel. 9-06-65, listownie zaś odpowiada po otrzymaniu znaczka pocztowego.

Radio.

Niedziela, 22 stycznia 1933.

Kraków, (312.8 m.) G: 10.05 Nabożeństwo z Poznania; 11.58 Sygnał czasu, hejnał z Wiedzy Marj, program na dz. bieg., kom. meteor.; 12.15 Transmisje z Warsz.; 16.00 Program dla młodzieży; 16.25 Transmisje z Warsz.; 17.55 Program na dz. nast.; 18.00 Muzyka lekka i tan. w przerwie krak. wiad. bieg.; 19.00 Rozmaitości, komunikaty; 19.10 „Gawędy podhałańskie” w recytacji p. W. Doruli; 19.25 Transmisje z Warsz. Około godz. 21.05 wiad. sport.; 22.00 Muzyka tan.; 22.55 Transmisje z Warsz.

Lwów, (380.7 m.) G: 9.00 Nabożeństwo z archikatedry obrz. rzym.-łac. we Lwowie; 10.45 Transm. z sali Teatru Wielkiego we Lwowie uroczystej audycji z okazji 70-lecia Powstania Styczniowego; 18.50 Rozmowa z młodzieżą i starszymi.

Warszawa, (341.8 m.) G 10.00 Program na dzień bieg.; 10.05 Nabożeństwo z Poznania; 11.58 Sygnał czasu. Hejnał; 12.05 Program na dzień bieg.; 12.10 Urz. Kom. P. I. M.; 12.15 Poranek symfoniczny z Filharmonij Warsz.; 14.00 Dialog konkursowy (dz. roln.); 14.10 Pieśni w wyk. Olgi Łada; 14.40 „Odczyt o „Bowlance” (dz. roln.); 15.00 Ludowe melodie bułgarskie; 16.00 Program dla młodzieży; 16.25 „Tau gert” 16.40 Pieśni żołnierskie z czasów Powstania Styczniowego; 17.00 Koncert solistów; 17.55 Program na dzień nast.; 18.00 Muzyka lekka; 19.00 Rozmaitości; 19.25 Słuchowisko p. t. „Dzika róża”; 20.00 Włoskie pieśni ludowe; 20.20 Koncert popul.; 21.05 Wiadomości sportowe; 21.15 D. c. koncertu wieczornego;

22.00 Muzyka tan. z Krakowa; 22.55 Urząd Kom. P. I. M. i kom. policyjny; 23.00 Muzyka tan.; 23.45 Kom. specjalny w jęz. polskim i francuskim z przebiegu 12-go „Rallye Monte Carlo“.

Katowice, (408.7 m.) G.: 10.30 Nabożeństwo z klasztoru OO. Franciszkanów w Panewnikach-Ligocie; 14.20 Ks. dr. A. Marchewka: „Wiara i wiedza“; 18.30 Prof. St. Ligoń: „Bery i bojki śląskie“.

Tezy państw bloku agrarnego.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). Odybta w Warszawie w sierpniu roku ubiegłego trzecia sesja stałego komitetu studjów ekonomicznych państw rolniczych Europy środkowo-wschodniej, uchwaliła, że przyszła sesja zwołana zostanie do Bukaresztu. Obecnie uchwalone zostało, że konferencja państw rolniczych odbędzie się w Bukareszcie w ciągu miesiąca lutego roku bieżącego. W najbliższym czasie uda się w sprawach, związanych z przygotowaniem tej konferencji dyrektor Departamentu Ekonomicznego w Ministerstwie Rolnictwa dr. Rose i nacelnik wydziału w Min. Spr. Zagr. dr. Roman. Wyjazd ich do Bukaresztu ma na celu uzgodnienie stanowisk i ustalenie wspólnych tez, które będą przedłożone konferencji przedstawicieli państw rolniczych w lutym w Bukareszcie. W praktyce chodzi tu o sprecyzowanie tez, z którymi państwa, wchodzące w skład bloku agrarnego mają wystąpić na światowej konferencji gospodarczej. Jak wynika z charakteru bloku państw rolniczych tezy państw rolniczych Europy środkowo-wschodniej dotyczyć będą na światowej konferencji gospodarczej przede wszystkim zagadnień rolniczych. Należy przypomnieć, że konferencja warszawska uchwaliła, że program obrad konferencji bukareszteńskiej objąć ma sprawozdanie z wspólnej działalności państw rolniczych od czasu konferencji w Sofji w roku 1931. Dyskusja dotyczyć będzie pozatem opracowania planu głównych wytycznych polityki gospodarczej krajów rolniczych w 1933 r. i wspólnego stanowiska, które winno być zajęte przez państwa rolnicze Europy środkowo-wschodniej na światowej konferencji gospodarczej.

PO ZGONIE DYREKTORA ZUPU.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). Sprawami dyrektora ZUPU w Warszawie po zgonie śp. dyrektora Bron. Siwika, kieruje zastępca dyrektora p. W. Walter. Nominacja nowego dyrektora musi być dokonana przez zarząd ZUPU. Nominację zatwierdza minister opieki społecznej.

MUSSOLINI O R. 1933.

Paryż, (PAT.) „Les Anales“ zamieszcza dziś artykuł pióra Mussoliniego, zatytułowany „Perspektywy roku 1933“. Na wstępie Mussolini stwierdza, że rok 1933 będzie bardzo doniosły. Stoimy w przededniu powzięcia wielkich decyzji i sposób, w jaki zostaną one powzięte ureguluje prawdopodobnie na czas dłuższy losy poszczególnych państw. Świat przeżywa już 4 rok ciężkiego kryzysu. Tylko ofiary poszczególnych narodów, upadających pod brzemieniem depresji moralnej i tylko poczucie dyscypliny pozwalają na utrzymanie porządku i uchronienie od zagłady liczących państw. Lecz narody, które już tak długo znoszą to brzemie nie mogą go dźwigać w nieskończoność. Na horyzoncie zarysowuje się pewna oznaka, świadcząca, że świat zmierza ku lepszemu.

WEZWANIE, KTÓRE NIE POMOŻE.

Madryt, 20 stycznia. Rząd hiszpański wezwał wszystkich 29 monarchistów, którzy zbiegli z więzienia w Villa Cisneros, aby się dobrowolnie stawili przed sąd najwyższy, gdyż w przeciwnym razie będą uważani za powstańców.

Sejm a sprawy samorządu w Małopolsce

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym wieczorem odbyło się półtoragodzinne posiedzenie plenarne Sejmu. Głównymi punktami porządku dziennego były same drobne sprawy, jak zamiana nieruchomości, przekazanie nieruchomości Polakom Czerwonemu Krzyżowi, oraz dwa wnioski ukraińskie, dotyczące podatku wojskowego. Wnioski te zostały odrzucone. Przy pierwszym czytaniu projektu rządowego ustawy o przedłużeniu okresu urzędowania samorządów na terenie województw małopolskich przemawiał pos. Liwo z Kl. Nar., zaznaczając, że samorząd tych województw wstrzymuje się w biegu a nowej ustawy jeszcze nienamierzone. Ustawodawstwo samorządowe jest wprawdzie przedmiotem obrad Komisji Sejmowej, ale sprawa nie została doprowadzona do końca. Projekt obecny budzi tyle wątpliwości, że losy jego są niepewne. Chodzi w danym wypadku o zawieszenie resztek samorządu, jaki jeszcze pozostał po wprowadzeniu komisarzy i zniesieniu samorządu powiatowego.

Wybory do samorządu na podstawie dotychczasowej ordynacji wypadłyby jak w Poznaniu i na Pomorzu, to jest wykazałyby porażkę rządu i B. B.

Pos. Krzciuk ze Stron. Lud. atakował projekt ustawy, stwierdzając, że jest to represja za stanowisko podczas wyborów i petryfikacja obecnego stanu rzeczy.

Przy pierwszym czytaniu projektu ustawy o zaniechaniu ogłoszenia w roku 1933 wykazu imiennego gruntów, podlegających przymusowemu wykupowi, pos. Langer, ludowiec, dowodził, że projekt ten jest gwoździem do trumny reformy rolnej. Przeciwno temu projektowi protestował również pos. Świątkowski w imieniu P. P. S., stwierdzając, że jest to ulegalizowanie obecnego stanu rzeczy.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). Odbyło się tu posiedzenie działaczy B. B., na którym omówiono sprawę projektu ustawy o szkołach akademickich. Na posiedzeniu uzgodniono ogólnie projekt ewentualnych zmian.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym wieczorem odbyło się posiedzenie Rady Ministrów dla załatwienia spraw bieżących.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.) We wtorek przyjdzie pod obrady Komisji Ochrony Pracy ustawa scaleniowa. W sferach parlamentarnych nie odnosi się do tej ustawy z wiarą w jej realizację.

Teatr świetlny i dźwięk. „Uciecha“ ulica Starowińska L. 16.

Dzisiaj i dni następujących! — Arcydzieło filmowe stworzone łącznymi siłami Ameryki i Europy. Najpotężniejsza rewelacja z tajemnic międzynarodowej służby wywiadowczej.

POD FAŁSZYWĄ FLAGĄ

W rolach głównych: Gustaw Fröhlich, Charlotta Susa. Rzecz dzieje się w Berlinie i w Petersburgu. — Porwająca treść. Niezwykle emocjonująca, niebywałe tempo akcji. Wspaniała wystawa. Szalony wir zabaw. Walka miłości z poczuciem obowiązku — Film „Pod fałszywą flagą“ — to nowy, największy triumf Gustawa Fröhlicha którego niedawne, znakomite kreacje wszyscy pamiętają.

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7 i 9. W niedzielę pierwsze przedstawienie o godzinie 3 po cenach 2 poranki słynnego filmu „Concorilla“ w sobotę dnia 21 bm. o 3 po poł. porankowych 2 dzwigniowego „Concorilla“ w niedzielę 22 bm. o g. 11 przedpoł. Ceny miejsc od złotych 0.49, do zł. 1.40.

Sól, tytoń i spirytus

przedmiotem dyskusji w Komisji Budżetowej.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym Komisja Budżetowa Sejmu obradowała nad budżetem monopolu państwowego. Referent pos. Hutten-Czapski z B. B. podniósł, że dział ten obejmuje pięć monopolów: spirytusowy, solny, zapalczany, tytoniowy i loteryjny. Wpływ tych źródeł wyniósł w r. 1931/32 ogółem 677.915.670 zł.

Monopol solny, administrowany był do niedawna przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu a Ministerstwo Skarbu czuwało jedynie nad sprawą polityki sprzedaży. Dwoistość ta usunięta została w roku ubiegłym i odtąd Ministerstwo Skarbu przejęło pod swój zarząd całość spraw związanych z tym monopolem. Monopol zarządza 8 żupami, dającymi 75 procentowej wytwórczości soli. Koszt produkcji jednej tonny wynosi od 20 do 90 zł. Najtaniej produkują prywatne zakłady w Wielkopolsce. Dochody z monopolu solnego wynoszą 39.573 tys. zł., w czem eksport figuruje w kwocie 783.000 zł. Wydatki wynoszą 48.010.500, zaś wpłata do skarbu przewidziana jest w kwocie 48.563.000 zł. Referent podkreślił trudność eksportu soli ze względu na konkurencję Niemiec.

Referent omówił następnie organizację i działalność monopolu tytoniowego, który daje obecnie skarbowi największe ze wszystkich

monopolu zyski. Referent podnosi m. i., że produkcja krajowego surowca pokrywa około 35 procent zapotrzebowania monopolu. W przyszłości będzie ona pokrywać w miarę rozwoju około 60 proc. konsumpcji. W roku 1932 obszar zajęty pod uprawę tytoniu w Polsce wynosił 5.213 ha, a liczba plantatorów wynosiła 43.802. W dziedzinie sprzedaży wyrobów tytoniowych dokonano ostatnio reorganizacji w celu zwiększenia dochodów. Ilość hurtowni z 857 zmniejszono na 462. Referent wspominał następnie o ostatniej obniżce cen wyrobów monopolu tytoniowego. Dochody monopolu tytoniowego preliminowane są na sumę 604.367.000 zł., wydatki na 254.367.000 zł. Wpłata do skarbu ma wynieść 330.000.000 zł. Na inwestycje przeznaczona jest kwota 4.500.000 zł.

Przystępując do omówienia monopolu spirytusowego podniósł p. Hutten-Czapski, że ostatnio produkcja gorzeli spada z 88.000.000 litrów do 25.000.000 litrów. Głównym powodem tego niepożądanego stanu rzeczy była wadliwa polityka cen sprzedaży, utrzymywanych na wysokim poziomie. Obecnie nastąpiła obniżka ceny, która przyczyni się również, jak sądzi referent, do zmniejszenia rozmiarów tajnego gorzelnictwa, które przybrało rozmiary zastraszające. Według danych wydziału powołanego specjalnie do walki z nadużyciami, ilość tajnych gorzeln w roku 1932 wynosiła 5.361. W pewnym powiecie podniósł referent na terenie jednej gminy wykryto 58 tajnych gorzeln, a w gminie sąsiedniej zaledwie 7, co wynika zapewne z mniej starannego śledzenia.

Pos. Polakiewicz: Zdaje się, że ponieważ były premje, opłaciło się zakładać tajne gorzelnie, aby potem otrzymać nagrodę za jej wykrycie.

Referent podniósł następnie wzrost zużycia spirytusu denaturowanego głównie na cele przemysłowe. Dochody monopolu spirytusowego są preliminowane w sumie 402.300.000 zł. Wydatki przewiduje się w sumie 108.300.000, a wpłata do skarbu państwa w sumie 230 milionów zł. Następnie omówił referent sprawę loterii państwowej.

SÓL I ZAPALKI SĄ DROGIE.

W dyskusji która się rozwinęła po przemówieniu referenta, zabrał głos pos. Rymar (Klub Nar.). P. Rymar podkreślał, że cena zapalek jest obecnie o 40% wyższa. Ponieważ już w drugim roku umowy zachodzi spór z dzierżawcami, może należałoby tę walkę podjąć i skutecznie przeprowadzić zwłaszcza, że autorzytet spółki na terenie międzynarodowy znaczenie się zachwia. Przechodząc do omawiania

monopolu solnego mówca twierdził, iż w wysokich cen jest taki, że uboższa ludność zaczyna kupować sól bydłęcą dla użytku własnego. Mówca jest zdania, że gospodarka w monopolach spirytusowym i tytoniowym była zbyt szeroka. W konkluzji mówca oświadcza, że sumy, które przewiduje się jako wpłaty do skarbu, są nierealne.

Pos. Polakiewicz (B. B.) uskarżał się na wysokie ceny soli, zwłaszcza tańszych gatunków.

Walka o samorząd.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.) Dziś rano Komisja Administracyjna obradowała nad dalszymi artykułami ustawy samorządowej. Debato- wano nad artykułami, dotyczącymi zatwierdzenia wyboru wójtów w gminach wiejskich oraz prezydentów i wiceprezydentów miast. Projekt rządowy pozbawia zupełnie dotychczasowych praw wydziały sejmikowe w woj. poznańskim i w Małopolsce, oddając ich prawa władzom administracyjnym. W dyskusji p. Wierczak z Kl. Nar. domagał się, aby starostom, względnie wojewodom pozostawić jedynie prawo weta co do wyboru, jednakże posłowie z B. B. poprawkę tę odrzucili. Wówczas pos. Wierczak oświadczył, że jest to pogrzeb III klasy urządzony samorządom i że najlepiej byłoby uchwalić dziś mianowanie wójtów i prezydentów przez władzę. Na to pos. Duch z B. B. oświadczył, że poseł Wierczak takiego wniosku nie postawił, gdyby go jednak postawił, to B. B. chętnie będzie za nim głosować. Pos. Wierczak: Ja wam tylko pomagam, żebyście nie byli obłudni i żebyście nie udawali, że chcecie uchwalić ustawę samorządową.

Uchwalono też m. i. zmianę tego rodzaju, że prezydentów większych miast, których dotychczas zatwierdzali wojewodowie, zatwierdzać będzie obecnie minister spr. wewn. a prezydenta Warszawy, którego zatwierdzał Prezydent Rzplitej zatwierdzać będzie Rada Ministrów.

Skład trybunału w procesie „brzeskim“

Warszawa 20. 1. (Telef. wł.). W komplecie sądzącym w procesie brzeskim zasiadają ostatnio zmiany wobec przedłużania się choroby wiceprezesa Sądu Apelacyjnego Edw. Rudnickiego. Na przewodniczącego zamiast p. Rudnickiego wyznaczono mianowanego ostatnio wiceprezesa Sądu Apel. p. Bronisława Gacka. W procesie brzeskim wystąpi więc Sąd Apel. w składzie następującym: przewodniczący Br. Gacek, sędziowie: Wł. Chodecki i Tad. Krasowski.

Warszawa 20. 1. (Telef. wł.). Po procesie brzeskim odbędzie się prawdopodobnie w końcu lutego rozprawa o zajęciu z 14-go września 1930 r. Proces ten był odroczone skutkiem choroby dr. Tylickiej-Budzyńskiej. Po operacji ma się ona obecnie lepiej.

Listy poleczone potanieją.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.) W Ministerstwie Poczt zapadła już decyzja obniżenia opłaty, pobieranej za listy poleczone, o 10 groszy, to znaczy, że dopłata za list poleczony zamiast 60 groszy wyniesie będzie groszy 50. Odnośne rozporządzenie ma być wydane w ciągu lutego. Równocześnie prowadzone są w Ministerstwie Poczt przygotowania do uruchomienia w okresie z granicą t. zw. ruchu pobranowego. Osiągnięto już porozumienie z wielu państwami co do tej inowacji, brak natomiast odpowiedzi z Niemiec, z którymi Polska nie posiada dotychczas ruchu przekazowego.

Wiec przeciw zamachowi na naukę.

Warszawa, 20. 1. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym odbył się w Warszawie wiec Stron Narodowych w sprawie projektu ustawy uniwersyteckiej. Na wiecu zapadły rezolucje przeciwko projektowi. Po zebraniu ruszył pochód demonstracyjny młodzieży akademickiej. Aresztowano kilku studentów. W starostwie grodzkiem na śródmieściu odbyła się rozprawa z art. 28 o wykroczeniach, na której skazano 5 akademików, a mianowicie: Matuszewskiego, Wardzińskiego, Bocheńskiego, Gawrońskiego i Dziubińskiego na 60 dni bezwzględnej aresztu i kosztu postępowania.

REKURSY AKADEMIKÓW.

Warszawa 20. 1. (Telef. wł.). Do Ministerstwa Oświaty wpłynęło kilkaset rekursów, wniesionych przez akademików, którzy zostali skreśleni z list studentów swych uczelni za niezapłacenie czesnego. W Warszawie skreślono na Uniwersytecie około 500 słuchaczy, na Politechnice 100.

6 GÓRNIKÓW ZGINĘŁO W ZASYPANIEJ SZTOLNI.

Luksemburg, 20 stycznia. W kopalni węgla w Gras zawałił się sztolnia i przysypała 6 górników. Podjęta akcja ratunkowa nie doprowadziła jeszcze do celu. Na znaki dawane przez członków ekspedycji ratunkowej zasypiani nie odpowiadają, z czego wnioskuje się, że nie znajdują się oni już przy życiu.

Od niedzieli dnia 25 ub. m. w kinoteatrze „APOLLO“

Film najwyższej klasy! — Absolutnie i bezapelacyjnie najlepsze dzieło filmowe doby obecnej!

PIESN NOCY

ny rodak, król tenorów, następca Carusa wręcz rewelacyjny aktor w świetnie oddanej roli kochańca Jego śpiew pełen słodyczy, głębi, miękkości, nastroju i siły — czaruje i porwuje wszystkich! — Humor, Sentyment, Olbrzymia wstawa! — Wspaniałe chóry! — Partnerka Kiebury jest młoda, prześliczna gwiazda **Majda Schne der**, w pozostałych rolach występują najlepsi artyści i komicy europejscy! Reżyserował chlubnie znany twórca czolowych arcydzieł ekranu A. LITWAK. To fenomenalne dzieło, zdobyło słasnie rekord powodzenia w największych stolicach Europy i Ameryki! — Swoją ostatnią kreacją Kiebury znowu odkrył imię Polski chwali!

cadowny poemat miłości, wirtuozna komedia, pełna życia, werw, awanturek i pikantnych przewód z podróży do Szwajcarii — której bohaterem jest nasz genialny. W arcydziele tem Kiebury ukazał się poraz pierwszy jako znakomity aktor. Jego śpiew pełen słodyczy, głębi, miękkości, nastroju i siły — czaruje i porwuje wszystkich! — Humor, Sentyment, Olbrzymia wstawa! — Wspaniałe chóry! — Partnerka Kiebury jest młoda, prześliczna gwiazda **Majda Schne der**, w pozostałych rolach występują najlepsi artyści i komicy europejscy! Reżyserował chlubnie znany twórca czolowych arcydzieł ekranu A. LITWAK. To fenomenalne dzieło, zdobyło słasnie rekord powodzenia w największych stolicach Europy i Ameryki! — Swoją ostatnią kreacją Kiebury znowu odkrył imię Polski chwali!

Dzisiaj, czwartek 19-go bm. w kinoteatrze „SZTUKA“

— Najnowsza sensacja ekranów! — Arcydzieło mistrzowskiego napięcia! —

ROME EXPRES

ciu, świetny w technice, kapitalny w grze! Cała akcja rozgrywa się w luksusowym pociągu ekspresowym! Stawia w nim swoją najnowszą i najlepszą kreację w roli przystojnego eleganckiego salonowca, artysta światowej sławy

Wspaniały arcyfilm, pełen bajecznych awantur- nych przewód i niespodziewanych komplikacji! Film pierwszorzędnych emocji, znakomity w uję- ciu, świetny w technice, kapitalny w grze! Cała akcja rozgrywa się w luksusowym pociągu ekspresowym! Stawia w nim swoją najnowszą i najlepszą kreację w roli przystojnego eleganckiego salonowca, artysta światowej sławy

CONRAD VEIDT oraz jego partnerka, gwiaz- da o posagowej urodzie **Esther Ralston** w otoczeniu czolowych sław ekranów Ameryki i Europy!

JADWIGA ROGUSKA-CYBULSKA.

13

Tajemnica Tatr.

(Powieść).

—oo—

— Pan kazał pani powiedzieć, że z drogi z Kuźnic przyszele pani wiadomość, kiedy tam będzie pił kawę.

Tak weszło już bowiem u nas w zwyczaj, że idący na wycieczkę o wschodzie słońca, nie budzili służącej, tylko jechali naczepo do Kuźnic i tam w kawiarni spożywali śniadanie. Przed samym zaś wymarszem z punktu zbornego, po ostatecznej decyzji w sprawie kierunku drogi, zależnego od pogody danego dnia, posyłał o tem do domu wiadomość tą samą dorożką, która ich do Kuźnic przywiozła.

Gdy nazajutrz zerwałam się z łóżka, ojca twego już nie było. Musiał zasnąć i spieszyć się bardzo, bo w stołowym pokoju różne jego drobiazgi były porozrzucone w wielkim nieładzie. Coś, niby przez mgłę, majaczyło mi w pamięci, że mnie mój drogi Mateusz przed wyjściem z naszej sypialni całował na pożegnanie w rękę, u brzegu łóżka zwieszoną; ale widocznie mocno wtedy spałam, znużona przydługą wizytą pana Boczkowskiego. Zresztą mój mąż, zawsze o mnie troskliwy, musiał się wymknąć na palec z sypialni, aby mnie nie zbudzić, i cicho, bez szelestu zamknął drzwi za sobą.

Kiedy się udałam do dzieciennego pokoju, zna-

lazłam na ziemi przy twojem siatkowym łódeczku pudełko zapalek i papieros, który zapewne położył, pochylając się nad tobą uśpionym i całując cię przed odejściem, aby potem, wyszedłszy, zapalić go na dworze. Ale widocznie zapomniał go zabrać, a nie chciał już wracać po niego, w obawie, że nas przedwcześnie obudzi.

Pogoda, zrazu piękna, zaezęła się psuć; koło 9-tej godziny niebo zasnulo się chmurami, a w południe lunął deszcz obfity.

Podeczas tej ulewy zauważyłam przez okno, że płacze się koło naszej willi jakiś góral, wyrostek. Gdy wyszłam na ganek i zapytałam go, kogo szuka, wymienił moje nazwisko i oznajmił, że ma dla mnie kartkę od „pana“.

Otworzyłam mu drzwi i skwapliwie sięgnęłam po zmięty, przemokły świstek, który mi podawał. Gdy pochylał się ku mnie, poczułam silny odór wódki w jego oddechu. Spojrzałam na niego i zauważyłam, że oczy miał mętne i chwiały się na nogach.

— Bójcie się Boga! Tak od rana wódkę pijecie? zapytałam, rozkładając wilgotny papier.

— Zarobilek od pana, to sie i napilek.

— Ależ tu wszystko zamazane! — zawołałam strapioną, usiłując daremnie odczytać list męża. — Włóczycie się po szynkach, zamiast kartkę odnieść od razu. Przecież to już kilka godzin temu pisałeś!

— A to trza mi było dać parasol, toby sie papirek dyszczy nie napil! — odparł góral zuchwale; a po chwili dodał poufałym tonem:

— Wicie... w gardle mi wyszło. Zaś od samego rana gości do Kuźnic wozilek!

Po tych słowach oddalił się chwiejnym krokiem.

Próbowałam odcyfrować choć tyle, aby się dowiedzieć, w jakim kierunku mąż mój się udał. Ale

zdołałam wyczytać tylko końcowe słowa listu: „...więc całuję serdecznie obie ręce mojej najdroższej żonki za wczorajsze dobranoc i na dzisiejsze dzieńdobry. Do niedługiego zobaczenia się“.

To były ostatnie słowa pieśczoły mego ukochanego męża, najlepszego towarzysza trosk i radości życia.

Tu lzy stłumiły głos pani Wrażewskiej. Po chwili jednak pohamowała je i mówiła dalej:

— Ze słów: „do niedługiego zobaczenia“, można było sądzić, że zabawi on w górach kilka dni; w przeciwnym razie napisałby: „do jutra“.

Czekałam więc te dni parę, nie przewidując jeszcze nic złego. Niepokoila mnie tylko fatalna słońta. Deszcz lał już dwa dni bez przerwy.

Ale wiadomo, że nieraz dżdżyste mgły opadną na zakopiańską dolinę, a tam wysoko w górach cudownie świeci słońce. Wszak nieraz wyruszaliśmy na wycieczkę pomimo deszczu, a wydosławszy się poza pasmo podnóży Tatr, dochodziliśmy do celu przy ładnej pogodzie.

Tymczasem trzeciego dnia zbudziło mnie zimno przejmujące. Zerwałam się z łóżka i wyjrzałam przez okno.

Gęste mgły rozpraszaly się i dużemi kłębami odpływały zwolna dolina; na tle szafirowego lazuru zjawily się oczom moim Tatry, ubielone śniegiem. Chłód i lęk jakiś szedł od tych mroźnych szczytów.

Ale pomyślałam sobie wtedy: — Skoro śnieg spadł w górach, to Mateusz dziś albo jutro powróci. Trudnych partyj nie robi się w takich ciężkich warunkach.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WAZNE DLA BUDUJĄCYCH!

Przed zakupnem jakichkolwiek materiałów budowlanych — żądajcie oferty od firmy

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE

KRAKÓW,
BASZTOWA 10.
TELEFON Nr. 114-72.

Nowa premja

dla abonentów „Głosu Nar.“

Podobnie jak lat poprzednich, tak i w tym roku Wydawnictwo „Głosu Narodu“ pragnie udzielić wszystkim Czytelnikom dziennika cennej i interesującej premji w postaci bardzo zajmującej i pożytecznej lektury. Na premję tę złoży się szereg wyborowych książek, które na zupełnie wyjątkowych warunkach będzie mógł otrzymać każdy Abonent „Głosu Narodu“ po nadesłaniu prenumeraty za pierwszy kwartał 1933 roku. Dzisiaj, zwłaszcza, gdy wobec niezwykle trudnych warunków materialnych nabycie ciekawej i wartościowej książki przekracza dla niejednego możliwości finansowe a przecież jest ona konieczną potrzebą duchową kulturalnego człowieka — pragniemy częściowo wypełnić tę lukę i umożliwić naszym Abonentom nabycie kilku cennych wydawnictw za całkiem wyjątkową, ulgową cenę.

Każdy Czytelnik, który nadesłanie prenumeraty za pierwszy kwartał 1933 r. otrzyma po nadesłaniu kwoty 5 zł. (i 70 groszy na opłatę pocztową) następujący komplet:

1) „Kiedy księżyc umiera“ interesująca powieść młodego a znanego już autora Jerzego Brauna, drukowana w swoim czasie w odcinkach „Głosu Narodu“.

2) „Naród a armja“ niezwykle zajmujące studjum gen. Stanisława Hallera poruszające w sposób barwny i żywy ten zawsze, a dzisiaj szczególnie aktualny temat stosunku społeczeństwa do siły zbrojnej państwa.

3) „O wychowaniu“ — Wskazówki dla rodziców“ trafne i cenne uwagi P. Zarzyckiego.

4) „Epiphania“ — myśli człowieka świeckie-

go o Akeji Katolickiej“ — uwagi profesora Karola Mutha o Akeji Katolickiej, jej zadaniach i realizacji w życiu — przekład z niemieckiego ks. Dra Jana Korzonkiewicza.

5) „Kościół a polityka“ wybitne dzieło prof. Dra L. Koplera w tłumaczeniu ks. Dr. J. Korzonkiewicza — dające znakomitą, ścisłą i logiczną odpowiedź na zagadnienia związane z czynnym udziałem katolików w życiu publicznym.

6) „Polska a Niemcy“, aktualna broszura red. Sopińskiego, omawiająca bardzo interesujące rozwoje stosunków polsko-niemieckich aż po dzień dzisiejszy i rzucająca dużo światła na istotę wiekowego sporu.

Jako siódmą książkę w tym komplecie — premji — otrzymują Abonenci do wyboru albo: „Pismo Święte na kazalnicy“ — ks. dra Michała kard. v. Faulhabera w tłumaczeniu ks. Dr. J. Korzonkiewicza (dla duchowieństwa).

albo: „W sprawie kazań sejmowych Skargi“ rozprawa prof. Ign. Chrzanowskiego. Wszystkie te książki wyślemy każdemu z Abonentów który nadesłanie prócz prenumeraty za pierwszy kwartał 1933 roku kwotę 5 złotych, oraz 70 groszy na opłatę pocztową. Nadmieniamy, że cena księgarska tych dzieł wynosi przeszło 11 złotych.

Ponadto każdy Abonent „Głosu Narodu“, który uiszcza prenumeratę za miesiąc styczeń ma prawo do nabycia książki: „Cztery Ewangelje dla wszystkich“ po zmniejszonej cenie zł. 5.50 (cena księgarska zł. 8.50). Przesyłka pocztowa 70 groszy.

Wydawnictwo „Głosu Narodu“ spodziewa się, że Abonenci korzystać będą z okazji nabycia tanio cennych książek.

Nowości ostatnich tygodni

Księgarnia Krakowska, Kraków ul. św. Krzyża 13.

poleca:

z Teologii:

Ankieta w sprawie projektu prawa małżeńskiego uchwalonego przez K. K.	zł. 2.—
Jałbrzykowski R. X., Arcyb., Bóg jest miłość. Przewodnia myśl w życiu duchownym	3.50
Kłos J. X. Infułat. Wyprawa na Bożą Rolę. VII. Wspomnienia i wrażenia z pielgrzymki do Ziemi Świętej	12.—
Kordel M. X. Porządek służby Bożej, na rok kościelny 1932/1933 (jak posługiwać się mszałem łac.-pol.)	1.20
Machay Fr. Dr. X. Zadania duszpasterskie świeckich.	4.—
Pirzyński M. O. Małe seminarja duchowne w Polsce.	—50
Postawa katolicka wobec kryzysu. Praca zbiorowa.	3.—
Tabiński P. X. Akcja unijna a krytyka polska	—50
Toth T. Dr. X. Dekalog t. I. Kazania.	zł. 6.50 opr. 8.50
Trzeciak S. Dr. X. Żyd jako obrońca ślubów cywilnych i rozwój dla katolików	1.—

Z innych działów.

Beach Rax. Srebrna ławica powieść.	6.40
Fiadler Arkady. Wśród Indian Koroadów.	4.—
Gąsiorowski Henryk. Przewodnik po Beskidach wschodnich t. II. Pasma Czarnohorskie	10.—
Krzyżczkowski D. Inż. Budownictwo. Wykład popularny zasad konstrukcyj budowlanych dla budowniczych, majstrów przedsiębiorców budowlanych i samouków. Zł. 20 opr.	24.—
Niklewski Bronisław Dr. Fizjologia roślin.	12.—
Pasławski S. X. Z pamiętnika Ninki i Danusi Powieść dla młodz.	4.—
Rymar Leon Dr. Kryzys choroba czy bankructwem ustroju?	2 80
Saeyys M. M. Elekta powieść.	4.—
Skibniewski M. X. T. J. Znaczenie dydaktyczne historii w szkołach średnich	2.50
Suchodolski Bogdan. Ideały kultury a prądy społeczne. Wypisy z dzieł myślicieli polskich XIX i XX w.	14.—
Wicherkiwiczowa M. Łódź na purpurze i powieść.	9.—

Wysyłka na zamówienie zamiejscowa w najkrótszym czasie, po doliczeniu do cen powyższych kosztów przesyłki pocztowej.

Stróżostwa

poszukuje bezdzietne małżeństwo Zgłoszenia przyjmie Administracja „Głosu Narodu“ pod „Stróżostwo“

Przy zakupnachs towaru
powołujcie się na ogłaszających się
w „Głosie Narodu“.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetryowy . . . 20 gr.
Nadesłane 50 .
Komunikaty po kronice 60 .
na 1-szej 70 .

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.